

KOMANDIRUOČIŲ SĄNAUDOS IR KOMANDIRUOČIŲ KOMPENSACIJŲ DYDŽIAI, NEAPMOKESTINAMI GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIU

(parengta pagal teisės aktų nuostatas galiojusias 2017 m. liepos 1 d.)

TURINYS

ĮVADAS.....	8
I. BENDROSIOS NUOSTATOS	8
1.1. Kas yra laikoma komandiruote?	8
1.2. Kokių asmenų išvykimas iš nuolatinės darbo vietos gali būti laikomas komandiruote?	9
1.3. Ar valdymo organų narių išvykimas atlikti vieneto pavedimą gali būti laikomas komandiruote?	9
1.4. Ar mažosios bendrijos vadovui, kuris nėra mažosios bendrijos narys, teikiančiam paslaugas pagal civilinę paslaugų teikimo sutartį, kompensuotos komandiruočių išlaidos yra priskiriamos leidžiamoms atskaitymams?	9
1.5. Kokiais dokumentais įforminamas darbuotojo, individualios įmonės savininko, ūkinės bendrijos tikrojo nario, mažosios bendrijos nario siuntimas į komandiruotę?	10
1.6. Kokiais dokumentais įforminamas siuntimas į komandiruotę, jeigu vykstama vienai dienai?	10
1.7. Kokiais dokumentais įforminamas specialiojo derybų komiteto, Europos bendrovės (ar Europos kooperatinės bendrovės) darbo tarybos, Europos bendrovės (ar Europos kooperatinės bendrovės) darbo tarybos komiteto narių ir pagal Lietuvos Respublikos įstatymo dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi nuostatas sudaryto specialiojo derybų komiteto, administravimo, priežiūros ar kito organo narių išvykimas dalyvauti posėdžiuose?	10
II. KOMANDIRUOČIŲ Į UŽSIENĮ SĄNAUDOS	10
II. 1. BENDROSIOS NUOSTATOS	10
2.1.1. Ar visais atvejais Lietuvos vieneto darbuotojų komandiruočių į užsienį išlaidos, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, yra atskaitomos iš vieneto pajamų?	10
2.1.2. Ar priskiriama Lietuvos vieneto leidžiamoms atskaitymams jo darbuotojų komandiruočių į užsienyje esančią nuolatinę buveinę išlaidos, kai šie darbuotojai komandiruotės metu dalį užduočių atlieka Lietuvos vieneto naudai, dalį užduočių nuolatinės buveinės naudai?	11
2.1.3. Kada vieneto darbuotojų, individualių įmonių savininkų, ūkinių bendrijų tikrųjų narių, mažųjų bendrijų narių išvykimas į užsienį nelaikomas komandiruote?	11
2.1.4. Ar komandiruočių į užsienį išvykimo laikas per mokestinį laikotarpį yra sumuojamas?	11
2.1.5. Ar komandiruote laikomas darbuotojų išsiuntimas laikinai dirbti užsienio valstybėje?	12
2.1.6. Ar komandiruote laikomas laikinųjų įdarbinimo agentūrų laikinųjų darbuotojų išsiuntimas laikinai dirbti užsienio valstybėje?	12
2.1.7. Kokiais dar atvejais Lietuvos vieneto apmokėtos komandiruotės į užsienį išlaidos (tarp jų susijusios ne su jo darbuotojo komandiruote) laikomos komandiruočių sąnaudomis?	12
2.1.8. Ar iš Lietuvos vieneto pajamų gali būti atskaitomos komandiruotės į užsienį išlaidos tuo atveju, jeigu pagal susitarimą komandiruotės į užsienį išlaidas apmoka Europos bendrovės ar Europos kooperatinės bendrovės steigime dalyvaujantis užsienio vienetas arba užsienio vienetas (Europos bendrovė, Europos kooperatinė bendrovė)?	13
2.1.9. Ar iš Lietuvos vieneto pajamų gali būti atskaitomos komandiruotės į užsienį išlaidos, jeigu pagal susitarimą komandiruotės į užsienį išlaidas apmoka vienos valstybės ribas peržengiančiame ribotos atsakomybės bendrovių jungimesi dalyvaujantis kitas vienetas ar po jungimosi veikianti bendrovė?	13
2.1.10. Kokios vieneto darbuotojo, individualios įmonės savininko, ūkinės bendrijos tikrojo nario ir mažosios bendrijos nario komandiruočių į užsienį sąnaudos, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, atskaitomos iš pajamų?	13
II.2. DIENPINIGIŲ IŠLAIDOS	14
2.2.1. Kaip apskaičiuojamos užsienio komandiruotės dienpinigių išlaidos?	14

2.2.2. Kaip apskaičiuojamos užsienio komandiruotės dienpinigių išlaidos, kai į užsienio komandiruotę vykstama vienai dienai?	14
2.2.3. Kaip apskaičiuojamos užsienio komandiruotės dienpinigių išlaidos, kai komandiruotės įsakyme nurodyta, kad komandiruotės metu vykstama į keletą užsienio valstybių?	14
2.2.4. Kaip apskaičiuojamos užsienio komandiruotės dienpinigių išlaidos, vykstant į komandiruotės įsakyme nurodytą užsienio valstybę ir grįžtant iš jos, jei reikia važiuoti per kitų užsienio valstybių teritorijas, kuriose darbuotojas neturi užduočių?	15
2.2.5. Kaip apskaičiuojamos užsienio komandiruotės dienpinigių išlaidos, kai komandiruotės įsakyme nurodyta, kad darbuotojas siunčiamas į vieną komandiruotę, o grįžimo iš komandiruotės dieną šis darbuotojas vėl yra siunčiamas į kitą komandiruotę?	15
2.2.6. Kaip apskaičiuojamos užsienio komandiruotės dienpinigių išlaidos, kai užsienio komandiruotės kelionės dokumentų data nesutampa su komandiruotės laikotarpiu?	16
2.2.7. Kaip apskaičiuojamos komandiruotės dienpinigių išlaidos tuo atveju, kai Lietuvos vieneto atstovybės užsienio valstybėje darbuotojas vyksta į komandiruotes toje užsienio valstybėje arba į kitą užsienio valstybę?	17
2.2.8. Kada ir kam dienpinigių norma gali būti didinama 100 procentų?	17
2.2.9. Ar dienpinigių norma gali būti didinama 100 procentų vieneto darbuotojui vadovui, kuris yra ir to vieneto dalyvis?	17
2.2.10. Ar komandiruočių sąnaudoms priskiriami vieneto mokami dienpinigiai tuo atveju, jeigu komandiruotajam į užsienį vieneto darbuotojui, individualios įmonės savininkui, ūkinės bendrijos tikrajam nariui ar mažosios bendrijos nariui dienpinigius skiria kita (-os) įmonė (-ės) ar asmuo (-enys)?	17
2.2.11. Kokia tvarka komandiruočių sąnaudoms priskiriami darbuotojui mokami dienpinigiai, jeigu darbuotoją į komandiruotę tuo pačiu metu išsiunčia keli vienetai, kuriuose jis dirba?	18
2.2.12. Ar dienpinigių išlaidos, viršijančios nustatytas normas, gali būti priskiriamos vieneto sąnaudoms?	18
II.3. GYVENAMOJO PLOTO NUOMOS IŠLAIDOS	18
2.3.1. Kokio dydžio gyvenamojo ploto nuomos išlaidos, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, gali būti atskaitomos iš pajamų?	18
2.3.2. Ar iš pajamų gali būti atskaitomos visos išlaidos, įtrauktos į apgyvendinimo paslaugas teikiančių įmonių ar asmenų išrašytus apskaitos dokumentus?	18
2.3.3. Ar iš pajamų gali būti atskaitomos apgyvendinimo paslaugas teikiančių įmonių ar asmenų į apgyvendinimo kainą įskaitytos pusryčių išlaidos?	19
2.3.4. Ar komandiruotės metu patirtos gyvenamojo ploto nuomos išlaidos gali būti priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams, jeigu gyvenamasis plotas nuomojamas iš fizinio asmens?	19
2.3.5. Ar visos patirtos gyvenamojo ploto nuomos išlaidos gali būti priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams, jeigu vienetas nuolat nuomojasi gyvenamąjį plotą užsienyje, tačiau, nesant poreikio darbuotojams vykti į komandiruotę, patalpos atskirais laikotarpiais yra nenaudojamos?	19
2.3.6. Ar priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams vieneto už išankstinį viešbučio kambarių rezervavimą sumokėtos sumos, jeigu vieneto darbuotojas dėl svarbių priežasčių į komandiruotę neišvyksta?	19
II.4. KOMANDIRUOTĖS KELIONĖS IR DEGALŲ ĮSIGIJIMO IŠLAIDOS	19
2.4.1. Kokios komandiruotės kelionės išlaidos yra priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams?	19
2.4.2. Ar komandiruotės kelionės išlaidos yra priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams, jeigu komandiruotės kelionės dokumentų data nesutampa su komandiruotės laikotarpiu?	20
2.4.3. Ar komandiruotės metu sunaudotų degalų įsigijimo išlaidos gali būti priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams?	20

2.4.4. Ar užsienio komandiruotės metu patirtos įmonės automobilio saugojimo aikštelėje išlaidos gali būti priskiriamos komandiruočių sąnaudoms?	20
2.4.5. Ar išlaidos už įmonės automobilio laikymą mokamoje automobilių saugojimo aikštelėje, darbuotojui išvykus į komandiruotę, yra priskiriamos komandiruočių sąnaudoms?.....	20
2.4.6. Ar komandiruotės kelionės išlaidos yra priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams, jeigu darbuotojas, atostogaujantis už Lietuvos ribų, jo sutikimu yra atšaukiamas iš atostogų ir iš atostogavimo vietos siunčiamas atlikti darbo funkciją į kitą šalį? Darbuotojas, atlikęs užduotį, grįžta atgal į atostogavimo vietą ir toliau tęsia atostogas.	20
2.4.7. Ar priskiriamos leidžiamiems atskaitymams su komandiruote susijusios būtinos išlaidos: miesto (ekologinis) mokestis, registruoto bagažo mokestis, bagažo saugojimo išlaidos?.....	21
II.5. DOKUMENTŲ, SUSIJUSIŲ SU IŠVYKIMU Į UŽSIENIO KOMANDIRUOTĘ, TVARKYMO IŠLAIDOS.....	21
2.5.1. Ar dokumentų, susijusių su išvykimu į užsienio komandiruotę, tvarkymo išlaidos gali būti priskiriamos komandiruočių sąnaudoms?	21
2.5.2. Jeigu vienetas moka vienkartinę metinę kelionių draudimo įmoką, ar visa sumokėta vienkartinė metinė draudimo įmoka yra priskiriama komandiruočių sąnaudoms?	21
2.5.3. Kaip pripažįstamos komandiruočių sąnaudos, jeigu vienetas sumoka už metinę užsienio šalies vizą?	21
2.5.4. Ar patirtos vaistų ir skiepų nuo užkrečiamųjų ligų išlaidos, būtinos vykstant į tam tikras užsienio šalis, gali būti priskiriamos leidžiamiems atskaitymams?	21
2.5.5. Ar komandiruotės išlaidas pagrindžiančiais dokumentais gali būti laikomi keleivių vežimo paslaugas teikiančių vienetų komandiruojančio vieneto vardu išrašyti dokumentai?	21
II.6. RYŠIŲ (PAŠTO IR TELEKOMUNIKACIJŲ) IŠLAIDOS.....	22
2.6.1. Ar visos komandiruotės metu patirtos ryšių (pašto ir telekomunikacijų) išlaidos yra priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams?	22
II. 7. REGISTRAVIMOSI RENGINYJE MOKESČIO AR BILJETŲ Į RENGINĮ PIRKIMO IŠLAIDOS.....	22
2.7.1. Ar, vykstant į mokamą renginį, ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams yra priskiriamas sumokėtas registravimosi renginyje mokestis, bilietų pirkimo išlaidos?.....	22
2.7.2. Ar visa sumokėta už registravimąsi renginyje ar bilietų įsigijimo suma priskiriama ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams, jeigu už registravimosi renginyje mokestį ar bilietą į renginį jo dalyviui suteikiamas maitinimas?.....	22
II.8. VALIUTOS KEITIMO KREDITO ĮSTAIGOSE IŠLAIDOS	22
2.8.1. Ar valiutos keitimo išlaidos yra priskiriamos komandiruotės sąnaudoms?	22
2.8.2. Ar valiutos keitimo išlaidos yra priskiriamos komandiruotės sąnaudoms, jeigu darbuotojas komandiruotės metu atsiskaito asmenine banko kortele?	22
2.8.3. Kokios dienos kursu yra įvertinamos komandiruotės išlaidos, padarytos užsienio valiuta?	22
2.8.4. Kokios dienos kursu yra įvertinamos patirtos komandiruotės išlaidos, jeigu darbuotojas komandiruotės metu atsiskaito vieneto vardu išduota ar asmenine banko kortele?.....	22
III. KOMANDIRUOČIŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJOJE SĄNAUDOS	23
III.1. BENDROSIOS NUOSTATOS.....	23
3.1.1. Kokios vieneto darbuotojo, individualios įmonės savininko, ūkinės bendrijos tikrojo nario ar mažosios bendrijos nario komandiruočių Lietuvos Respublikoje sąnaudos, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, atskaitomos iš pajamų?	23
3.1.2. Kokiais dar atvejais Lietuvos vieneto apmokėtos komandiruotės Lietuvos Respublikos teritorijoje (tarp jų susijusios ne su jo darbuotojo komandiruote) išlaidos laikomos komandiruočių sąnaudomis?.....	23
3.1.3. Ar iš Lietuvos vieneto pajamų gali būti atskaitomos komandiruotės Lietuvos Respublikos teritorijoje išlaidos tuo atveju, jeigu pagal susitarimą komandiruotės į užsienį išlaidas apmoka Europos bendrovės steigime dalyvaujantis kitas vienetas arba kitas vienetas (Europos bendrovė ar Europos kooperatinė bendrovė)?	24

3.1.4. Ar iš Lietuvos vieneto pajamų gali būti atskaitomos komandiruotės Lietuvos Respublikos teritorijoje išlaidos tuo atveju, jeigu pagal susitarimą komandiruotės Lietuvos Respublikoje išlaidas apmoka vienos valstybės ribas peržengiančiame ribotos atsakomybės bendrovių jungimesi dalyvaujantis kitas vienetas arba po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi veikianti bendrovė?	24
III.2. DIENPINIGIŲ IŠLAIDOS	24
3.2.1. Kokio dydžio dienpinigiai yra priskiriami komandiruočių sąnaudoms?	24
3.2.2. Kokio dydžio gali būti dienpinigiai, jeigu komandiruotė trunka vieną dieną?	24
3.2.3. Kokia suma dienpinigių priskiriama komandiruočių sąnaudoms, jeigu komandiruotajam vieneto darbuotojui, individualios įmonės savininkui, ūkinės bendrijos tikrajam nariui ar mažosios bendrijos nariui dienpinigius skiria kita (-os) įmonė (-ės) ar asmuo (-enys)?	24
3.2.4. Kokia tvarka komandiruočių sąnaudoms priskiriami darbuotojui mokami dienpinigiai, jeigu jį komandiruotę tuo pačiu metu išsiunčia keli vienetai, kuriuose darbuotojas dirba?	24
3.2.5. Ar mokami dienpinigiai tuo atveju, jeigu darbuotojas komandiruotės laikotarpiu į nurodytą paskirties vietą vyksta ir iš jos grįžta kiekvieną dieną?	25
3.2.6. Ar dienpinigių išlaidos, viršijančios nustatytas normas, gali būti priskiriamos vieneto sąnaudoms?	25
III.3. GYVENAMOJO PLOTO NUOMOS IŠLAIDOS	25
3.3.1. Kokio dydžio gyvenamojo ploto nuomos išlaidos, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, gali būti atskaitomos iš pajamų?	25
3.3.2. Ar iš pajamų gali būti atskaitomos visos išlaidos, įtrauktos į apgyvendinimo paslaugas teikiančių vienetų ar asmenų išrašytus apskaitos dokumentus?	25
3.3.3. Ar iš pajamų gali būti atskaitomos apgyvendinimo paslaugas teikiančių įmonių ar asmenų į apgyvendinimo kainą įskaitytos pusryčių išlaidos?	25
III.4. KOMANDIRUOTĖS KELIONĖS IR DEGALŲ ĮSIGIJIMO IŠLAIDOS	25
3.4.1. Kokios komandiruotės kelionės išlaidos yra priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams?	25
3.4.2. Ar komandiruotės metu sunaudotų degalų įsigijimo išlaidos gali būti priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams?	26
III.5. RYŠIŲ (PAŠTO IR TELEKOMUNIKACIJŲ) IŠLAIDOS	26
3.5.1. Ar visos komandiruotės metu patirtos ryšių (pašto ir telekomunikacijų) išlaidos yra priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams?	26
III.6. REGISTRAVIMOSI RENGINYJE MOKESČIO AR BILJETŲ Į RENGINĮ PIRKIMO IŠLAIDOS	26
3.6.1. Ar ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams yra priskiriamas, vykstant į mokamą renginį, sumokėtas registravimosi renginyje mokeskis, bilietų pirkimo išlaidos?	26
IV. KOMANDIRUOČIŲ IŠ UŽSIENIO Į LIETUVOS RESPUBLIKĄ SĄNAUDOS	26
IV.1. BENDROSIOS NUOSTATOS	26
4.1.1. Ar visais atvejais vieneto darbuotojų, kurių nuolatinė darbo vieta yra užsienio valstybėje, komandiruočių iš užsienio į Lietuvos Respubliką sąnaudos, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, yra atskaitomos iš vieneto pajamų?	26
4.1.2. Ar priskiriamos Lietuvos vieneto komandiruočių sąnaudoms Lietuvos vieneto darbuotojų komandiruočių iš nuolatinės buveinės užsienyje į Lietuvos Respubliką išlaidos, kai šie darbuotojai komandiruotės metu dalį užduočių atlieka Lietuvos vieneto naudai, dalį užduočių – nuolatinės buveinės naudai?	27
4.1.3. Ar, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, yra atskaitomos iš pajamų vieneto darbuotojų, kurių nuolatinė darbo vieta yra užsienio valstybėse įsteigtose atstovybėse, kurios nėra nuolatinės buveinės, komandiruočių iš užsienio į Lietuvos Respubliką sąnaudos?	27
4.1.4. Kokios vieneto darbuotojų, kurių nuolatinė darbo vieta yra užsienio valstybėje, komandiruočių iš užsienio į Lietuvos Respubliką sąnaudos, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, atskaitomos iš pajamų?	27

4.1.5. Kokiais dar atvejais Lietuvos vieneto apmokėtos komandiruotės iš užsienio į Lietuvos Respubliką išlaidos (tarp jų susijusios ne su jo darbuotojo komandiruote) laikomos komandiruočių sąnaudomis?	27
IV.2. DIENPINIGIŲ IŠLAIDOS	28
4.2.1. Kokiais dokumentais vienetas turi pagrįsti dienpinigių sumą, apskaičiuotą, taikant užsienio valstybės, kurioje yra darbuotojo ar nario nuolatinė darbo vieta, nustatytas dienpinigių ar jiems analogiškų sumų normas, taikomas vykstantiems į Lietuvos Respublikos teritoriją?	28
4.2.2. Ar priskiriamos komandiruočių sąnaudoms darbuotojams kompensuojamos faktiškai patirtos maitinimosi išlaidos, jeigu pagal užsienio valstybių teisės aktus nėra nustatytų dienpinigių normų?	28
4.2.3. Ar komandiruočių sąnaudoms priskiriami vieneto mokami dienpinigiai tuo atveju, jeigu komandiruotajam į Lietuvos Respublikos teritoriją vieneto darbuotojui dienpinigius skiria kita (-os) įmonė (-ės) ar asmuo (-enys)?	29
4.2.4. Kaip apskaičiuojamos komandiruotės dienpinigių išlaidos darbuotojams tuo atveju, kai komandiruotės kelionės dokumentų data nesutampa su komandiruotės laikotarpiu?	29
4.2.5. Ar dienpinigių išlaidos, viršijančios nustatytas normas, gali būti priskiriamos vieneto sąnaudoms?	29
IV.3. GYVENAMOJO PLOTO NUOMOS IŠLAIDOS	29
4.3.1. Kokio dydžio gyvenamojo ploto nuomos išlaidos, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, gali būti atskaitomos iš pajamų?	29
4.3.2. Ar komandiruočių sąnaudoms yra priskiriamos visos išlaidos, įtrauktos į apgyvendinimo paslaugas teikiančių įmonių ar asmenų išrašytus apskaitos dokumentus?	29
4.3.3. Ar komandiruočių sąnaudoms yra priskiriamos apgyvendinimo paslaugas teikiančių įmonių ar asmenų į apgyvendinimo kainą įskaitytos pusryčių išlaidos?	29
IV.4. KOMANDIRUOTĖS KELIONĖS IR DEGALŲ ĮSIGIJIMO IŠLAIDOS	30
4.4.1. Kokios komandiruotės kelionės išlaidos yra priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams?	30
4.4.2. Ar komandiruotės metu sunaudotų degalų įsigijimo išlaidos gali būti priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams?	30
4.4.3. Ar komandiruotės kelionės išlaidos gali būti priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams, jeigu komandiruotės kelionės dokumentų data nesutampa su komandiruotės laikotarpiu?	30
IV.5. DOKUMENTŲ, SUSIJUSIŲ SU KOMANDIRUOTE IŠ UŽSIENIO Į LIETUVOS RESPUBLIKĄ, TVARKYMO IŠLAIDOS	30
4.5.1. Ar dokumentų, susijusių su komandiruote iš užsienio į Lietuvos Respubliką, tvarkymo išlaidos gali būti priskiriamos komandiruočių sąnaudoms?	30
IV.6. RYŠIŲ (PAŠTO IR TELEKOMUNIKACIJŲ) IŠLAIDOS	31
4.6.1. Ar visos komandiruotės metu patirtos ryšių (pašto ir telekomunikacijų) išlaidos yra priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams?	31
IV. 7. REGISTRAVIMOSI RENGINYJE MOKESČIO AR BILJETŲ Į RENGINĮ PIRKIMO IŠLAIDOS	31
4.7.1. Ar, vykstant į mokamą renginį, ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams yra priskiriamas sumokėtas registravimosi renginyje mokeskis, bilietų pirkimo išlaidos?	31
IV.8. VALIOTOS KEITIMO KREDITO ĮSTAIGOSĖ IŠLAIDOS	31
4.8.1. Ar valiutos keitimo išlaidos yra priskiriamos komandiruotės sąnaudoms?	31
V. DOKUMENTAI, KURIŲ PAGRINDU PRIPAŽIŠTAMOS KOMANDIRUOČIŲ SĄNAUDOS	31
5.1. Kieno vardu turi būti išrašyti komandiruotės išlaidas pagrindžiantys dokumentai?	31
5.2. Kokiais dokumentais remiantis yra pripažįstamos keleivinio transporto išlaidos komandiruočių sąnaudomis?	31
5.3. Kokie dokumentų rekvizitai yra privalomi užsienio vienetų arba fizinių asmenų išrašytuose apskaitos dokumentuose?	31
VI. KOMPENSUOJAMŲ IŠMOKŲ DYDŽIAI, MOKAMI VIETOJE KOMANDIRUOČIŲ KOMPENSACIJŲ DARBUOTOJAMS, KURIŲ DARBAS YRA KILNOJAMOJO POBŪDŽIO ...	32

6.1. Ar darbuotojams, kurių darbas yra kilnojamojo pobūdžio arba susijęs su kelionėmis ar važiavimu, gali būti kompensuojamos padidėjusios jų išlaidos?	32
6.2. Ar darbuotojams, kurių darbas yra kilnojamojo pobūdžio arba susijęs su kelionėmis ar važiavimu, kompensuojamos su tuo susijusios padidėjusios išlaidos yra priskiriamos vieneto leidžiamiems atskaitymams?	32
6.2 ¹ . Ar darbuotojams, kurių darbas yra kilnojamojo pobūdžio arba yra susijęs su kelionėmis ar važiavimu, išmokėta kompensacija yra gyventojų pajamų mokesčio objektas?	32
6.3. Ar gali vienetas priskirti leidžiamiems atskaitymams sumas, sumokėtas už darbuotojų, kurių darbas yra kilnojamojo pobūdžio, nuvežimą į nenuolatinę darbo vietą ir gyvenamojo ploto nuomą?	32
6.3 ¹ . Ar vieneto išlaidos, patirtos už darbuotojų, kurių darbas yra kilnojamojo pobūdžio, nuvežimą į nenuolatinę darbo vietą ir gyvenamojo ploto nuomą, yra priskiriamos šių darbuotojų pajamoms?	33
6.4. Ar gali būti kompensuojamos padidėjusios išlaidos, jeigu darbuotojams yra mokamos komandiruočių kompensacijos?	33
6.5. Ar mokant kompensaciją už darbą, kuris yra kilnojamojo pobūdžio ar susijęs su važiavimu, reikia atsižvelgti į faktiškai dirbtą laiką, ar kompensaciją lyginti tik su baziniu (tarifiniu) darbo užmokesčiu (valandiniu atlygiu arba mėnesine alga)?	33
VII. GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIU NEAPMOKESTINAMOS KOMANDIRUOČIŲ IŠLAIDŲ KOMPENSACIJOS	33
7.1. Ar komandiruočių kompensacijos yra apmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu?	33
7.2. Kai gyventojui išmokėta kompensacija viršija teisės aktuose nustatytą komandiruočių kompensacijos dydį, ar gyventojų pajamų mokesčių apmokestinama visa kompensacijos suma, ar tik jos dydį viršijanti?	33
7.3. Kas laikoma komandiruočių kompensacijomis, neapmokestinamomis gyventojų pajamų mokesčiu, vykstant į užsienio komandiruotę?	34
7.4. Kokio dydžio dienpinigiai, vykstant į užsienio komandiruotę, yra priskiriami gyventojų pajamų mokesčiu neapmokestinamosioms kompensacijoms, jeigu darbuotojui nustatytas darbo užmokestis yra mažesnis už MMA ar MVA, padaugintą iš koeficiento 1,3?	34
7.6. Kas laikoma komandiruočių kompensacijomis, neapmokestinamomis gyventojų pajamų mokesčiu, vykstant į komandiruotę Lietuvos Respublikos teritorijoje?	35
7.7. Ar laikomi komandiruočių kompensacijomis jau išėjusiam iš darbo darbuotojui įmonės grąžinti anksčiau priskaičiuoti dienpinigiai (darbuotojui dirbant, dienpinigiai buvo neišmokėti dėl lėšų trūkumo)?	36
7.8. Ar, apskaičiuojant komandiruočių kompensacijas individualių įmonių savininkams, ūkinių bendrijų tikriesiems nariams, mažųjų bendrijų nariams, yra atsižvelgiama į jų gaunamas pajamas?	36
7.9. Ar, priskiriant dienpinigių sumą komandiruočių kompensacijoms, neapmokestinamoms gyventojų pajamų mokesčiu, atsižvelgiama į tai, kiek dienų tą mėnesį darbuotojas sirgo ar buvo apmokomose ar neapmokomose atostogose?	36
7.10. Ar, apskaičiuojant komandiruočių kompensacijų, neapmokestinamų gyventojų pajamų mokesčiu, dydį reikia atsižvelgti į darbo sutartyje nustatytą priedą prie darbo užmokesčio?	36
7.11. Su kokio dydžio darbo užmokesčiu turi būti palyginami išmokami dienpinigiai, jeigu darbo sutartyje darbuotojui konkretus fiksuotas darbo užmokestis nenustatytas, o tik sulygta darbuotojui mokėti pagal išdirbį, bet ne mažiau negu MMA?	36
7.12. Su kokio mėnesio nustatytu darbo užmokesčiu turi būti palyginami išmokami dienpinigiai? ...	37
VIII. LIETUVOS RESPUBLIKOS LAIVO ĮGULOS JŪREIVIAMS TAIKOMI DIENPINIGIAI ...	37
8.1. Kokie dienpinigiai yra mokami laivo įgulai, dirbančiai kelių užsienio valstybių uostuose?	37
8.2. Kaip apskaičiuojami dienpinigiai laivo įguloms, dirbančioms užsienyje plaukiojančiuose laivuose?	37
8.3. Kokio dydžio dienpinigiai išmokami kiekvienam laivo įgulos nariui?	37
8.4. Ar laivo įgulos jūreiviams yra ribojamas užsienio komandiruotės laikas?	38
8.5. Kaip mokami dienpinigiai laivo įgulos nariui, kai laivas plaukioja už Lietuvos Respublikos teritorinių vandenų ribos?	38

8.6. Kaip mokami dienpinigiai laivo įgulos nariui, kai laivas plaukioja Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse?.....	38
8.7. Ar mokami dienpinigiai laivo įgulos nariui, jei komandiruotė trunka vieną dieną?.....	38
8.8 Kaip mokami dienpinigiai darbuotojui, komandiruojamam atlikti darbo funkcijų, susijusių su laivo eksploatavimu arba priežiūra, į plaukiojančius ne Lietuvos Respublikos teritorijoje laivus?	38

IVADAS

Paaškinimas parengtas, siekiant įgyvendinti vienodą mokesčių įstatymų nuostatų taikymo praktiką, konsultuojant mokesčių mokėtojus komandiruočių sąnaudų priskyrimo ribojamų dydžių leidžiamoms atskaitymams ir komandiruočių kompensacijų apmokestinimo gyventojų pajamų mokesčiu klausimais.

Leidinyje, atskiroje dalyje, paaškinata padidėjusių išlaidų kompensacijų, mokamų darbuotojams, kurių darbas yra atliekamas kelionėje, lauko sąlygomis, susijęs su važiavimais arba yra kilnojamojo pobūdžio, išmokėjimo tvarka.

Lietuvos Respublikos laivo įgulos jūreiviams dienpinigiai mokami pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 28 d. nutarimu Nr. 99 „Dėl komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklių patvirtinimo“ patvirtintas Dienpinigių mokėjimo jūreiviams taisyklės.

Šiame leidinyje aptarti tik nebiudžetinių įstaigų darbuotojams išmokamų, pajamų mokesčiu neapmokestinamų, komandiruočių kompensacijų klausimai.

Paaškinimas parengtas, vadovaujantis:

- Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo (toliau – PMI) 17 ir 21 straipsniais;
- Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau – GPMĮ) 17 straipsnio 1 dalies 5 punktu;
- Lietuvos Respublikos įstatymu dėl darbuotojų dalyvavimo priimant sprendimus Europos bendrovėse;
- Lietuvos Respublikos įstatymu dėl darbuotojų dalyvavimo priimant sprendimus Europos kooperatinėse bendrovėse;
- Lietuvos Respublikos įstatymu dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 28 d. nutarimu Nr. 99 „Dėl komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklių patvirtinimo patvirtintomis Komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklėmis;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 526 „Dėl dienpinigių ir kitų tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo“;
- Lietuvos Respublikos darbo kodeksu (toliau – Darbo kodeksas).

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Kas yra laikoma komandiruote?

Komandiruote laikoma:

- vieneto vadovo ar jo įgalioto asmens įsakymu (sprendimu) įformintas darbuotojo išvykimas iš nuolatinės darbo vietos atlikti darbo funkcijų, tarnybinio pavidimo ar kelti kvalifikacijos;
- individualios įmonės savininko, ūkinės bendrijos tikrojo nario, mažosios bendrijos nario išvykimas iš nuolatinės darbo vietos atlikti darbo funkcijų ar kelti kvalifikacijos;
- pagal Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo priimant sprendimus Europos bendrovėse“ nuostatas sudaryto specialiojo derybų komiteto, Europos bendrovės darbo tarybos ir Europos bendrovės darbo tarybos komiteto narių išvykimas dalyvauti šio specialiojo derybų komiteto, Europos bendrovės darbo tarybos ar Europos bendrovės darbo tarybos komiteto posėdžiuose;
- pagal Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo priimant sprendimus Europos kooperatinėse bendrovėse“ nuostatas sudaryto specialiojo derybų komiteto, Europos kooperatinės bendrovės darbo tarybos ir Europos kooperatinės bendrovės darbo tarybos komiteto narių išvykimas dalyvauti šio specialiojo derybų komiteto, Europos kooperatinės bendrovės darbo tarybos ar Europos kooperatinės bendrovės darbo tarybos komiteto posėdžiuose;
- pagal Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“ nuostatas sudaryto specialiojo

derybų komiteto, administravimo, priežiūros ar kito organo narių išvykimas dalyvauti šio specialiojo derybų komiteto, administravimo, priežiūros ar kito organo posėdžiuose.

1.2. Kokių asmenų išvykimas iš nuolatinės darbo vietos gali būti laikomas komandiruote?

Komandiruote gali būti laikomas:

- vieneto darbuotojų išvykimas iš nuolatinės darbo vietos;
- įmonės savininko, ūkinės bendrijos tikrojo nario, mažosios bendrijos nario išvykimas iš nuolatinės darbo vietos;
  - pagal Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo priimant sprendimus Europos bendrovėse“ nuostatas sudaryto specialiojo derybų komiteto, Europos bendrovės darbo tarybos ir Europos bendrovės darbo tarybos komiteto narių išvykimas dalyvauti šio specialiojo derybų komiteto, Europos bendrovės darbo tarybos ar Europos bendrovės darbo tarybos komiteto posėdžiuose;
  - pagal Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo priimant sprendimus Europos kooperatinėse bendrovėse“ nuostatas sudaryto specialiojo derybų komiteto, Europos kooperatinės bendrovės darbo tarybos ir Europos kooperatinės bendrovės darbo tarybos komiteto narių išvykimas dalyvauti šio specialiojo derybų komiteto, Europos kooperatinės bendrovės darbo tarybos ar Europos kooperatinės bendrovės darbo tarybos komiteto posėdžiuose;
  - pagal Lietuvos Respublikos įstatymo dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi nuostatas sudaryto specialiojo derybų komiteto, administravimo, priežiūros ar kito organo narių išvykimas dalyvauti šio specialiojo derybų komiteto, administravimo, priežiūros ar kito organo posėdžiuose.

1.3. Ar valdymo organų narių išvykimas atlikti vieneto pavedimą gali būti laikomas komandiruote?

Valdymo organų narių, kurie nėra sudarę darbo sutarčių su vienetu (išskyrus individualios įmonės savininką, ūkinės bendrijos tikruosius narius ar mažosios bendrijos narius), išvykimas atlikti vieneto pavedimą nelaikomas komandiruote, o jiems išmokėtos kelionės išlaidų kompensacijos, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, nelaikomos komandiruočių sąnaudomis.

Valdymo organų narių, kurie yra ir vieneto darbuotojai, išvykimas, kai kelionės tikslas yra atlikti jiems kaip valdymo organų nariams priskirtas funkcijas, o ne vieneto pavedimą, taip pat nelaikomas komandiruote, o jiems išmokėtos kelionės išlaidų kompensacijos, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, nelaikomos komandiruočių sąnaudomis.

Pavyzdžiai

1. Akcinės bendrovės darbuotojas siunčiamas į komandiruotę, į Lenkiją. Kartu su darbuotoju vyksta ir valdybos narys, kuris nėra to vieneto darbuotojas. Asmenims apmokamos kelionės ir nakvynės išlaidos.

Akcinės bendrovės patirtos išlaidos, susijusios su darbuotojo komandiruote, yra priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams, o patirtos išlaidos, susijusios su valdybos nario išvykimu, priskiriamos neleidžiamiems atskaitymams.

2. Akcinės bendrovės valdybos narys, kuris yra ir tos bendrovės darbuotojas, vyksta į komandiruotę vykdyti jam kaip valdybos nariui priskirtą funkciją. Valdybos nario išvykimas iš nuolatinės darbo vietos, susijęs su valdybos nario funkcijų atlikimu, nelaikomas komandiruote.

1.4. Ar mažosios bendrijos vadovui, kuris nėra mažosios bendrijos narys, teikiančiam paslaugas pagal civilinę paslaugų teikimo sutartį, kompensuotos komandiruočių išlaidos yra priskiriamos leidžiamiems atskaitymams?

Jeigu mažosios bendrijos vadovas nėra šios bendrijos narys ir paslaugas teikia pagal civilinę paslaugų teikimo sutartį, jo komandiruočių išlaidos mažosios bendrijos komandiruočių išlaidoms

priskiriamos tuo atveju, jeigu šios išlaidos yra teikiamų paslaugų kainos dalis, t. y. kai tokių išlaidų apmokėjimas ar jų kompensavimas yra dalies paslaugos kainos apmokėjimas.

1.5. Kokiais dokumentais įforminamas darbuotojo, individualios įmonės savininko, ūkinės bendrijos tikrojo nario, mažosios bendrijos nario siuntimas į komandiruotę?

Siuntimas į komandiruotę įforminamas vieneto vadovo (ar jo įgalioto asmens) įsakymu (sprendimu) arba individualios įmonės savininko įsakymu (sprendimu), kuriame turi būti nurodytas komandiruotės tikslas, vieta (vietos), trukmė ir numatomos apmokėti išlaidų rūšys.

Jeigu komandiruotės metu vykstama į keletą užsienio valstybių, įsakyme turi būti nurodyta buvimo kiekvienoje užsienio valstybėje trukmė, t. y. kiek dienų vieneto darbuotojas kiekvienoje užsienio valstybėje praleis.

Jeigu dėl nenumatytų aplinkybių darbuotojas komandiruotėje faktiškai užtruko trumpiau ar ilgiau nei buvo numatyta komandiruotės įsakyme arba keičiasi kiekvienoje užsienio valstybėje faktiškai būtų dienų skaičius nei buvo nurodyta komandiruotės įsakyme, tai, vieneto darbuotojui grįžus iš užsienio komandiruotės, vieneto vadovas gali patikslinti komandiruotės įsakymą pagal faktiškai kiekvienoje užsienio valstybėje komandiruotėje būtas dienas.

1.6. Kokiais dokumentais įforminamas siuntimas į komandiruotę, jeigu vykstama vienai dienai?

Jeigu į komandiruotę vykstama vienai dienai, tai toks siuntimas gali būti įforminamas darbdavio arba jo įgalioto asmens rezoliucija, patvirtinančia, kad tarnybinis pranešimas ar darbuotojo prašymas leisti išvykti iš nuolatinės darbo vietos yra suderintas. Toks komandiruotės įforminimas yra pakankamas pagrindas pripažinti komandiruotę ir šiuo atveju vieneto vadovo ar jo įgalioto asmens įsakymas (sprendimas) neprivalomas.

1.7. Kokiais dokumentais įforminamas specialiojo derybų komiteto, Europos bendrovės (ar Europos kooperatinės bendrovės) darbo tarybos, Europos bendrovės (ar Europos kooperatinės bendrovės) darbo tarybos komiteto narių ir pagal Lietuvos Respublikos įstatymo dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi nuostatas sudaryto specialiojo derybų komiteto, administravimo, priežiūros ar kito organo narių išvykimas dalyvauti posėdžiuose?

Specialiojo derybų komiteto, Europos bendrovės (ar Europos kooperatinės bendrovės) darbo tarybos ir Europos bendrovės (ar Europos kooperatinės bendrovės) darbo tarybos komiteto narių bei pagal Lietuvos Respublikos įstatymo dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi nuostatas sudaryto specialiojo derybų komiteto, administravimo, priežiūros ar kito organo narių išvykimas dalyvauti posėdžiuose įforminamas specialiojo derybų komiteto (pirmajam specialiojo derybų komiteto posėdžiui – kompetentingo steigime dalyvaujančių vienetų organo), Europos bendrovės (ar Europos kooperatinės bendrovės) darbo tarybos ar Europos bendrovės (ar Europos kooperatinės bendrovės) darbo tarybos komiteto sprendimu ir pagal Lietuvos Respublikos įstatymo dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi nuostatas sudaryto administravimo, priežiūros ar kito organo sprendimu, kuriame turi būti nurodyta posėdžio vieta ir trukmė.

II. KOMANDIRUOČIŲ Į UŽSIENĮ ŠAŪDOS

II. 1. BENDROSIOS NUOSTATOS.

2.1.1. Ar visais atvejais Lietuvos vieneto darbuotojų komandiruočių į užsienį išlaidos, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, yra atskaitomos iš vieneto pajamų?

Apskaičiuodamas pelno mokestį Lietuvos vienetas Europos ekonominės erdvės valstybėse arba valstybėse, su kuriomis Lietuva yra sudariusi ir taiko dvigubo apmokestinimo išvengimo

sutartis, per nuolatinę buveinę uždirbtas pajamas bei patirtas sąnaudas turi eliminuoti iš vieneto mokesčio laikotarpio metų pelno mokesčio bazės.

Todėl tuo atveju, kai Lietuvos vieneto darbuotojai siunčiami į komandiruotes į nuolatinę buveinę užsienio valstybėje, tai išlaidos, susijusios su tokio darbuotojo darbu nuolatinės buveinės tikslams, yra susijusios su nuolatinės buveinės užsienio valstybėje pajamų uždirbimu, todėl jo darbo užmokestis už komandiruotės laiką bei komandiruotės išlaidos negali būti priskiriamos Lietuvos vieneto leidžiamiems atskaitymams.

Pavyzdys

Lietuvos vienetas turi nuolatinę buveinę Latvijoje, kuri užsiima statybos veikla. Lietuvos vieneto darbuotojai (Lietuvos nuolatiniai gyventojai) siunčiami į komandiruotes, į nuolatinę buveinę. Šių komandiruočių metu darbuotojai atlieka statybos darbus Latvijoje. Komandiruotės metu darbuotojai dirba tik nuolatinės buveinės tikslams. Šių darbuotojų darbo užmokestis už komandiruotės laiką bei komandiruotės išlaidos nepriskiriamos Lietuvos vieneto leidžiamiems atskaitymams.

2.1.2 Ar priskiriama Lietuvos vieneto leidžiamiems atskaitymams jo darbuotojų komandiruočių į užsienyje esančią nuolatinę buveinę išlaidos, kai šie darbuotojai komandiruotės metu dalį užduočių atlieka Lietuvos vieneto naudai, dalį užduočių nuolatinės buveinės naudai?

Lietuvos vieneto ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams gali būti priskiriama šių darbuotojų darbo užmokesčio už komandiruotės laiką bei komandiruotės išlaidų dalis, kuri susijusi su Lietuvos vieneto naudai atliktais veiksmais, užduotimis. Vienetas pats pasirenka kriterijus (labiausiai atitinkančius realią padėtį), kuriais remdamasis nustato, kaip paskirstyti patirtas išlaidas tarp savo ir nuolatinės buveinės sąnaudų.

Pavyzdys

Lietuvos vienetas turi nuolatinę buveinę Lenkijoje. Lietuvos vieneto darbuotojai siunčiami į komandiruotes, į nuolatinę buveinę. Šių komandiruočių metu darbuotojai atlieka dalį užduočių Lietuvos vieneto naudai, dalį užduočių – nuolatinės buveinės naudai. Lietuvos vieneto leidžiamiems atskaitymams gali būti priskiriama šių darbuotojų darbo užmokesčio už komandiruotės laiką bei komandiruotės išlaidų dalis, kuri susijusi su Lietuvos vieneto naudai atliktais veiksmais, užduotimis.

2.1.3. Kada vieneto darbuotojų, individualių įmonių savininkų, ūkinių bendrijų tikrųjų narių, mažųjų bendrijų narių išvykimas į užsienį nelaikomas komandiruote?

Komandiruote į užsienį nelaikomas vieneto darbuotojų, individualių įmonių savininkų, ūkinių bendrijų tikrųjų narių, mažųjų bendrijų narių išvykimas už Lietuvos Respublikos ribų į užsienį, jei jie vienoje vietoje užsienyje būna ilgiau kaip 183 dienas, išskyrus darbuotojus, kurių darbas yra susijęs su važinėjimu arba yra kilnojamas ar pakaitinis (pamaininis).

2.1.4. Ar komandiruočių į užsienį išvykimo laikas per mokesčio laikotarpį yra sumuojamas?

Nurodytas 183 dienų laikotarpis siejamas su vieneto darbuotojų, individualių įmonių savininkų, ūkinių bendrijų tikrųjų narių, mažųjų bendrijų narių kiekvieno išvykimo į užsienį atlikti darbo funkcijas ar tarnybinių pavedimų laiko trukme, t. y. komandiruotės trukmės apribojimas iki 183 dienų taikomas atskirai kiekvienai komandiruotei į vieną užsienio valstybę ir per mokesčio laikotarpį nesumuojamas.

Jeigu vieneto darbuotojas, individualios įmonės savininkas, ūkinės bendrijos tikrasis narys ar mažosios bendrijos narys, išvykęs į komandiruotę, vienoje valstybėje užsienyje nepertraukiamai praleidžia ilgiau kaip 183 dienas, toks jo išvykimas nelaikomas komandiruote ir patirtos išlaidos už visą išvykimo laiką nelaikomos komandiruočių sąnaudomis.

2.1.5. Ar komandiruote laikomas darbuotojų išsiuntimas laikinai dirbti užsienio valstybėje?

Jeigu darbuotojų darbo sutartys nėra nutraukiamos, o darbuotojai tik atlieka darbo funkcijas nenuolatinėje darbo vietoje ir yra atsakingi juos išsiuntusiam vienetai (kuris išmoka jiems atlyginimą ir dienpinigius), tai vieneto darbuotojų išsiuntimas atlikti darbus užsienio vienetai yra laikomas komandiruote, kuriai yra taikomas užsienio komandiruotės trukmės apribojimas iki 183 dienų, ir šiuo atveju išmokami dienpinigiai, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, yra priskiriami ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams.

Pavyzdys

Lietuvos Respublikoje įregistruota įmonė, kuri yra rangovas, pagal pasirašytą bendradarbiavimo sutartį su užsienio kompanija – užsakovu, siunčia kvalifikuotus įmonės darbuotojus į trečią valstybę laivo remonto darbams atlikti užsakovo nurodytoje vietoje.

Užsakovas kontroliuoja tokių darbuotojų veiksmus ir už juos atsako, rengia jiems užduotis, naudojami jų darbo rezultatai ir moka juos pasiuntusiai įmonei sutartą atlygį už darbuotojų faktiškai atidirbtas kalendorines dienas. Pagal šią bendradarbiavimo sutartį rangovas darbuotojams moka dienpinigius ir nustatyto dydžio atlyginimą, o užsakovas apmoka darbuotojams kitas išlaidas, susijusias su jų kelionėmis, draudimu ir jų apgyvendinimu. Bendradarbiavimo sutartyje yra nustatyta vieno išsiųsto darbuotojo kalendorinės darbo dienos kaina. Rangovas kas mėnesį pateikia užsakovui sąskaitą apmokėti už išsiųstų darbuotojų faktiškai atidirbtas kalendorines dienas ir šias apskaičiuotas sumas pripažįsta pajamomis.

Kadangi šių darbuotojų darbo sutartys nėra nutraukiamos, o darbuotojai tik atlieka darbo funkcijas nenuolatinėje darbo vietoje pagal pasirašytą bendradarbiavimo sutartį su užsakovu, t. y. jie atlieka tą patį darbą, kurį atliktų nuolatinėje darbo vietoje, todėl šie darbuotojai yra atsakingi juos išsiuntusiai įmonei.

Todėl Lietuvos vieneto darbuotojų išsiuntimas atlikti laivo remonto darbus užsienio vienetai yra laikomas tarnybine komandiruote, kuriai yra taikomas komandiruotės trukmės apribojimas iki 183 dienų, ir šiuo atveju rangovo išmokami dienpinigiai, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, yra priskiriami ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams.

2.1.6. Ar komandiruote laikomas laikinųjų įdarbinimo agentūrų laikinųjų darbuotojų išsiuntimas laikinai dirbti užsienio valstybėje?

Laikinųjų įdarbinimo agentūrų, veikiančių pagal Lietuvos Respublikos įdarbinimo per laikinojo įdarbinimo įmones įstatymą laikinųjų darbuotojų siuntimas iš nuolatinės darbo vietos laikinai dirbti darbo naudotojo naudai į užsienį laikomas komandiruote, jei komandiruojančioji įmonė ir darbuotojas komandiruotės metu saistomi darbo santykiais.

2.1.7. Kokiais dar atvejais Lietuvos vieneto apmokėtos komandiruotės į užsienį išlaidos (tarp jų susijusios ne su jo darbuotojo komandiruote) laikomos komandiruočių sąnaudomis?

Atvejai, kada Lietuvos vieneto apmokėtos komandiruotės išlaidos (tarp jų susijusios ne su jo darbuotojo komandiruote) taip pat laikomos komandiruočių į užsienį sąnaudomis:

- jeigu specialiojo derybų komiteto, sudaryto pagal Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl darbuotojų dalyvavimo priimant sprendimus Europos bendrovėse“, ar specialiojo derybų komiteto, sudaryto pagal Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl darbuotojų dalyvavimo priimant sprendimus Europos kooperatinėse bendrovėse“, nario išlaidas, susijusias su šio nario dalyvavimu minėto specialiojo derybų komiteto posėdžiuose, pagal susitarimą apmoka Europos bendrovės ar Europos kooperatinės bendrovės steigime dalyvaujantis Lietuvos vienetas, nors šis narys nėra jo darbuotojas;

- jeigu specialiojo derybų komiteto, sudaryto pagal Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“, nario išlaidas, susijusias su šio nario dalyvavimu specialiojo derybų komiteto

posėdžiuose, pagal susitarimą apmoka vienos valstybės ribas peržengiančiame ribotos atsakomybės bendrovių jungimesi dalyvaujantis Lietuvos vienetas, nors šis narys nėra jo darbuotojas;

- jeigu Europos bendrovės darbo tarybos ir Europos bendrovės darbo tarybos komiteto, sudarytų pagal Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl darbuotojų dalyvavimo priimančiam sprendimui Europos bendrovėse“, ar Europos kooperatinės bendrovės darbo tarybos ir Europos kooperatinės bendrovės darbo tarybos komiteto, sudarytų pagal Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl darbuotojų dalyvavimo priimančiam sprendimui Europos kooperatinėse bendrovėse“, nario išlaidas, susijusias su šio nario dalyvavimu minėtos Europos bendrovės darbo tarybos ir Europos bendrovės darbo tarybos komiteto ar Europos kooperatinės bendrovės darbo tarybos ir Europos kooperatinės bendrovės darbo tarybos komiteto posėdžiuose, apmoka Lietuvos vienetas (Europos bendrovė, Europos kooperatinė bendrovė), nors šis narys nėra jo darbuotojas;

- jeigu administravimo, priežiūros ar kito organo, sudaryto pagal Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“, nario išlaidas, susijusias su šio nario dalyvavimu minėtų organų posėdžiuose, apmoka Lietuvos vienetas (po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi veikianti bendrovė), nors šis narys nėra jo darbuotojas.

2.1.8. Ar iš Lietuvos vieneto pajamų gali būti atskaitomos komandiruotės į užsienį išlaidos tuo atveju, jeigu pagal susitarimą komandiruotės į užsienį išlaidas apmoka Europos bendrovės ar Europos kooperatinės bendrovės steigime dalyvaujantis užsienio vienetas arba užsienio vienetas (Europos bendrovė, Europos kooperatinė bendrovė)?

Jeigu pagal susitarimą komandiruotės į užsienį išlaidas apmoka Europos bendrovės ar Europos kooperatinės bendrovės steigime dalyvaujantis užsienio vienetas arba užsienio vienetas (Europos bendrovė, Europos kooperatinė bendrovė), tai, apskaičiuojant Lietuvos vieneto apmokestinamąjį pelną, tokios Lietuvos vieneto išlaidos iš pajamų neatskaitomos.

2.1.9. Ar iš Lietuvos vieneto pajamų gali būti atskaitomos komandiruotės į užsienį išlaidos, jeigu pagal susitarimą komandiruotės į užsienį išlaidas apmoka vienos valstybės ribas peržengiančiame ribotos atsakomybės bendrovių jungimesi dalyvaujantis kitas vienetas ar po jungimosi veikianti bendrovė?

Tuo atveju, jeigu pagal susitarimą komandiruotės į užsienį išlaidas apmoka vienos valstybės ribas peržengiančiame ribotos atsakomybės bendrovių jungimesi dalyvaujantis kitas vienetas (ar po bendrovių jungimosi veikianti bendrovė), tai, apskaičiuojant Lietuvos vieneto apmokestinamąjį pelną, tokios Lietuvos vieneto išlaidos iš pajamų neatskaitomos.

2.1.10. Kokios vieneto darbuotojo, individualios įmonės savininko, ūkinės bendrijos tikrojo nario ir mažosios bendrijos nario komandiruočių į užsienį sąnaudų, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, atskaitomos iš pajamų?

Apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, iš pajamų atskaitomomis komandiruočių sąnaudomis laikomos:

- dienpinigių išlaidos;
- gyvenamojo ploto nuomos išlaidos;
- kelionės į užsienio valstybę ir jos teritorijoje visų rūšių transporto priemonėmis transporto išlaidos;
- dokumentų, susijusių su išvykimu, tvarkymo išlaidos, įskaitant vykstančiųjų į užsienį kelionių draudimą ir vizos įsigijimą;
- mokėjimas už kelius, taip pat transporto priemonės draudimo ir transporto priemonių savininkų ir valdytojų civilinės atsakomybės draudimo išlaidos;
- komandiruotės metu sunaudotų degalų įsigijimo išlaidos;
- ryšių (pašto ir telekomunikacijų) išlaidos;

- vykstant į konferenciją, simpoziumą, parodą ar kitą renginį – registravimosi renginyje mokesčio ar bilietų į renginį pirkimo išlaidos;
- valiutos keitimo kredito įstaigoje išlaidos ar jų dalis.

II.2. DIENPINIGIŲ IŠLAIDOS

2.2.1. Kaip apskaičiuojamos užsienio komandiruotės dienpinigių išlaidos?

Užsienio komandiruotės dienpinigių išlaidos apskaičiuojamos už faktiškai išbūtą užsienyje laiką (įskaitant išvykimo iš Lietuvos Respublikos ir parvykimo į ją dienas, o kai darbuotojo nuolatinė darbo vieta yra užsienio valstybėje, – išvykimo iš šios užsienio valstybės ir parvykimo į ją dienas), taikant Maksimalių dienpinigių dydžių sąrašę, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 526 „Dėl dienpinigių ir kitų tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo“ (toliau – Maksimalių dienpinigių dydžių sąrašas), nustatytus dienpinigių dydžius.

Maksimalių dienpinigių dydžių sąrašę nustatyti dienpinigių dydžiai taikomi nuo 2017 m. liepos 1 d.

2.2.2. Kaip apskaičiuojamos užsienio komandiruotės dienpinigių išlaidos, kai į užsienio komandiruotę vykstama vienai dienai?

Tais atvejais, kai į užsienio komandiruotę vykstama vienai dienai, tai ribojamų dydžių leidžiamoms atskaitymams gali būti priskiriami dienpinigiai, išmokami už vieną dieną, taikant Maksimalių dienpinigių dydžių sąrašę nustatytą tos užsienio šalies dienpinigių normą.

Pavyzdys

Tarkim, įmonės pavedimu darbuotojas vienai dienai yra siunčiamas į komandiruotę Lenkijos Respublikoje. Šiuo atveju ribojamų dydžių leidžiamoms atskaitymams gali būti priskiriami vienos dienos dienpinigiai, neviršijantys Maksimalių dienpinigių dydžių sąrašę nustatytos dienpinigių normos Lenkijos Respublikoje.

2.2.3. Kaip apskaičiuojamos užsienio komandiruotės dienpinigių išlaidos, kai komandiruotės įsakyme nurodyta, kad komandiruotės metu vykstama į keletą užsienio valstybių?

Jeigu komandiruotės metu vykstama į keletą užsienio valstybių, Maksimalių dienpinigių dydžių sąrašę nustatyti dienpinigių dydžiai taikomi atsižvelgiant į kiekvienoje užsienio valstybėje faktiškai išbūtas dienas, o pervažiavimo į užsienio valstybę diena laikoma atvykimo į tą užsienio valstybę diena.

Pavyzdžiai

1. Įmonės pavedimu darbuotojas siunčiamas 7 dienoms į užsienio komandiruotę:

- 2 dienos Latvijos Respublikoje;
- 5 dienos Rusijos Federacijoje.

Darbuotojas komandiruotėje faktiškai užtruko įsakyme nustatytą laiką, todėl ribojamų dydžių leidžiamoms atskaitymams yra priskiriami išmokėti dienpinigiai:

- pervažiavus Latvijos Respublikos sieną, už 2 d., būtas Latvijos Respublikoje, neviršijant Maksimalių dienpinigių dydžių sąrašę nustatytos dienpinigių normos Latvijos Respublikoje;
- pervažiavus Rusijos Federacijos sieną, už 5 d., būtas Rusijoje ir grįžimo iš jos dieną, neviršijant Rusijos Federacijos dienpinigių normos.

2. Vieneto komandiruotės įsakyme nurodyta, kad vieneto darbuotojas siunčiamas į komandiruotę:

- 3 dienoms Vokietijos Federacinėje Respublikoje;
- 4 dienoms Prancūzijos Respublikoje;
- 1 dieną užtruks kelionė į Vokietijos Federacinę Respubliką;
- 2 dienas užtruks kelionė atgal iš Prancūzijos Respublikos.

Darbuotojas komandiruotėje faktiškai užtruko įsakyme nustatytą laiką, todėl ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams yra priskiriami išmokėti dienpinigiai:

- už 1 d. nuvykimo į Vokietiją ir 3 d., praleistas Vokietijoje, neviršijant Maksimalių dienpinigių dydžių sąrašė nustatytos Vokietijos Federacinės Respublikos dienpinigių normos;
- pervažiavus Prancūzijos Respublikos sieną, už 4 d., būtas Prancūzijos Respublikoje, ir už 2 d., kurias darbuotojas faktiškai sugaišo kelyje, grįždamas iš Prancūzijos, neviršijant Maksimalių dienpinigių dydžių sąrašė nustatytos Prancūzijos Respublikos dienpinigių normos.

2.2.4. Kaip apskaičiuojamos užsienio komandiruotės dienpinigių išlaidos, vykstant į komandiruotės įsakyme nurodytą užsienio valstybę ir grįžtant iš jos, jei reikia važiuoti per kitų užsienio valstybių teritorijas, kuriose darbuotojas neturi užduočių?

Tais atvejais, kai vykstant į komandiruotės įsakyme nurodytą užsienio valstybę ir grįžtant iš jos reikia važiuoti per kitų užsienio valstybių teritorijas, kuriose darbuotojas neturi užduočių, tai dienpinigių už sugaištą kelionėje laiką išlaidos gali būti pripažįstamos sąnaudomis pagal tos užsienio valstybės, į kurią vykstama komandiruotės tikslais, nustatytas normas.

Pavyzdys

Tarptautinių krovinių pervežimo įmonė komandiravo darbuotoją į 14 dienų komandiruotė nuvežti krovinį į Ispaniją. Kitose užsienio valstybėse, per kurias darbuotojas važiavo, užduočių jis neturėjo. Kelionės metu darbuotojas nakvojo Vokietijos ir Prancūzijos viešbučiuose, Lenkijoje įsigijo degalų. Vairuotojas užsienio valstybėse išbuvo 14 dienų.

Jeigu įmonės vadovas nepatikslins komandiruotės įsakymo, atsižvelgdamas į kiekvienoje užsienio valstybėje komandiruotės metu faktiškai būtą dienų skaičių, tai už šias dienas vairuotojui mokami dienpinigiai priskiriami ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams, neviršijant Maksimalių dienpinigių dydžių sąrašė patvirtintos Ispanijos dienpinigių normos.

2.2.5. Kaip apskaičiuojamos užsienio komandiruotės dienpinigių išlaidos, kai komandiruotės įsakyme nurodyta, kad darbuotojas siunčiamas į vieną komandiruotę, o grįžimo iš komandiruotės dieną šis darbuotojas vėl yra siunčiamas į kitą komandiruotę?

Jeigu komandiruotės įsakyme nurodyta, kad darbuotojas yra siunčiamas į vieną komandiruotę, o grįžimo iš tos komandiruotės dieną jau kitu įsakymu išsiunčiamas į kitą komandiruotę, tai už tą dieną, kai darbuotojas grįžta iš pirmosios komandiruotės ir vėl išvyksta į kitą komandiruotę, ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams priskiriami dienpinigiai pagal tos šalies, į kurią darbuotojas išvyko antrosios komandiruotės pavedimu, normas.

Pavyzdžiai

1. Įmonės pavedimu darbuotojas 2 dienoms (sausio 5 d. ir 6 d.) siunčiamas į komandiruotę Rygoje, o kitu vadovo įsakymu tas pats darbuotojas sausio 6–8 dienomis vėl siunčiamas į tarnybinę komandiruotę Minske. Darbuotojas, atlikęs tarnybinį pavedimą, iš Rygos grįžo sausio 6 d. ir tą pačią dieną išvyko į Minską. Iš komandiruotės Minske darbuotojas grįžo sausio 8 d. Šiuo atveju darbo laiko apskaitos žurnale pažymima, kad darbuotojas komandiruotėje buvo 4 dienas.

Kadangi komandiruotės įsakyme nurodyta, kad darbuotojas siunčiamas į komandiruotę Rygoje, tai už tą dieną, kai pervažiuojama Latvijos Respublikos siena ir atvykstama į Rygą, dienpinigiai priskiriami ribojamų dydžių leidžiamiesiems atskaitymams, neviršijant Rygos dienpinigių normos. Už kitas 3 dienas (įskaitant ir grįžimo iš Rygos dieną), t. y. sausio 6–8 d., dienpinigiai priskiriami ribojamų dydžių leidžiamiesiems atskaitymams, neviršijant Baltarusijos Respublikos dienpinigių normos, nes jis tą pačią dieną – 2018 m. sausio 6 d., išvyko į Minską.

2. Įmonės, įsikūrusios Klaipėdoje, pavedimu darbuotojas darbo tikslais sausio 13–16 dienomis turi būti Lenkijoje, o sausio 17 dieną – Vilniuje. Kadangi lėktuvais išskrenda sausio 13 d. 7 val. ryto, darbuotojas sausio 12 dieną iš Klaipėdos atvyksta į Vilnių ir nakvoja viešbutyje. Iš Lenkijos į Vilnių darbuotojas grįžta sausio 16 d. 22 val., todėl nakvoja Vilniuje, viešbutyje, ir sausio 17 dieną vėl tęsia komandiruotę Vilniuje, o vakare grįžta į Klaipėdą.

Atsižvelgiant į tai, kad komandiruotės įsakyme (sprendime) turi būti nurodyta buvimo kiekvienoje užsienio valstybėje trukmė, šiuo konkrečiu atveju įmonės darbuotojui dienpinigiai apskaičiuojami tokia tvarka:

- sausio 12 diena, kada darbuotojas atvyksta į Vilnių ir nakvoja viešbutyje, laikoma komandiruotės diena Lietuvoje ir taikoma Komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklėse nustatyta Lietuvos Respublikos komandiruočių dienpinigių norma;

- sausio 13–15 dienos ir sausio 16 diena, kada darbuotojas grįžta iš Lenkijos į Vilnių, laikomos komandiruotės Lenkijoje dienomis ir dienpinigiai už šias dienas priskiriami ribojamų dydžių leidžiamiesiems atskaitymams, neviršijant Lenkijos Respublikos dienpinigių normos;

- sausio 17 dieną, darbuotojui tęsiant komandiruotę Vilniuje, šiai komandiruotės Lietuvoje dienai yra taikoma Komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklių 9 punkte nustatyta Lietuvos Respublikos komandiruočių dienpinigių norma.

3. Įmonės, įsikūrusios Klaipėdoje, pavedimu darbuotojas sausio 13–16 dienomis darbo tikslais siunčiamas į komandiruotę Lenkijos Respublikoje. Darbuotojas iš komandiruotės užsienyje į Vilnių parskrenda sausio 16 d. 7 val. ryto, tęsia komandiruotę Vilniuje ir vakare grįžta į Klaipėdą. Sausio 16 diena komandiruotės įsakyme yra nurodyta kaip komandiruotė Lietuvoje, kartu ši diena yra grįžimo iš užsienio diena.

Kadangi užsienio komandiruotės dienpinigių išlaidos yra apskaičiuojamos už faktiškai išbūtą užsienyje laiką (įskaitant išvykimo iš Lietuvos Respublikos ir parvykimo į ją dienas), tai sausio 16 dieną, kai darbuotojas grįžta iš užsienio į Lietuvą, turėtų būti taikoma tos užsienio šalies, iš kurios grįžta, dienpinigių norma.

2.2.6. Kaip apskaičiuojamos užsienio komandiruotės dienpinigių išlaidos, kai užsienio komandiruotės kelionės dokumentų data nesutampa su komandiruotės laikotarpiu?

Užsienio komandiruotės dienpinigių išlaidoms gali būti priskiriami dienpinigiai, neviršijantys nustatytų dienpinigių normų už laikotarpį ne ilgesnį nei nurodyta komandiruotės įsakyme, neatsižvelgiant į tai, kad kelionės išlaidos gali būti priskirtos leidžiamiesiems atskaitymams kitu laikotarpiu.

Pavyzdys

Vieneto komandiruotės įsakyme nurodyta, kad vieneto darbuotojas sausio 7–10 dienomis siunčiamas į Belgiją. Vienetui ekonomiškai naudingiau įsigyti parvykimo skrydžio bilietą ne komandiruotės laikotarpiu, todėl darbuotojas iš Belgijos grįžo sausio 12 d. Kelionės išlaidos ir dienpinigiai už 4 dienas (7–10 d.), neviršijantys nustatytų dienpinigių normų į Belgiją, priskiriami leidžiamiesiems atskaitymams.

2.2.7. Kaip apskaičiuojamos komandiruotės dienpinigių išlaidos tuo atveju, kai Lietuvos vieneto atstovybės užsienio valstybėje darbuotojas vyksta į komandiruotes toje užsienio valstybėje arba į kitą užsienio valstybę?

Jeigu toks darbuotojas vyksta komandiruotės tikslais toje užsienio valstybėje, kurioje yra Lietuvos vieneto atstovybė, arba į kitą užsienio valstybę, ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams gali būti priskiriami dienpinigiai, mokami už komandiruotės dienas, neviršijant dienpinigių normų nustatytų Maksimalių dienpinigių dydžių sąraše..

Pavyzdys

Lietuvos įmonė turi atstovybę Minske. Darbuotojas sausio mėnesį 3 dienoms vyko į komandiruotę Maskvoje. Šiuo atveju ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams priskiriami dienpinigiai, apskaičiuoti neviršijant Maskvos dienpinigių normos.

2.2.8. Kada ir kam dienpinigių norma gali būti didinama 100 procentų?

Jeigu į komandiruotę vyksta vieneto vadovas (įskaitant mažosios bendrijos vadovą, kuris yra tos bendrijos narys) arba individualios įmonės savininkas, tikrasis ūkinės bendrijos narys ir šioje individualioje įmonėje, ūkinėje bendrijoje nėra vadovo, dienpinigių norma gali būti didinama 100 procentų.

2.2.9. Ar dienpinigių norma gali būti didinama 100 procentų vieneto darbuotojui vadovui, kuris yra ir to vieneto dalyvis?

Vieneto darbuotojui – vadovui, neatsižvelgiant į tai, ar jis yra to vieneto dalyvis, ar ne, dienpinigiai, apskaičiuoti pagal 100 procentų padidintą dienpinigių normą, priskiriami ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams.

Pavyzdys

Akinės bendrovės vadovas, kuris yra bendrovės akcininkas, 2018 m. sausio 5 d. siunčiamas 3 dienoms atlikti tarnybinį pavedimą į Vieną, kurioje Maksimalių dienpinigių dydžių sąraše patvirtinta dienpinigių norma yra 47 Eur. Akinė bendrovė vadovui moka 100 procentų padidintą dienpinigių Austrijos Respublikoje normą. Šiuo atveju ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams priskiriami dienpinigiai apskaičiuoti pagal 100 procentų padidintą dienpinigių Austrijos Respublikoje normą (47 Eur x 2) x 3 = 282 Eur).

2.2.10. Ar komandiruočių sąnaudoms priskiriami vieneto mokami dienpinigiai tuo atveju, jeigu komandiruotajam į užsienį vieneto darbuotojui, individualios įmonės savininkui, ūkinės bendrijos tikrajam nariui ar mažosios bendrijos nariui dienpinigius skiria kita (-os) įmonė (-ės) ar asmuo (-enys)?

Jeigu komandiruotajam į užsienį vieneto darbuotojui, individualios įmonės savininkui, ūkinės bendrijos tikrajam nariui ar mažosios bendrijos nariui dienpinigius skiria kita (-os) įmonė (-ės) ar asmuo (-enys), įskaitant užsienio įmones ar asmenis, tai vienetas, kurio darbuotojas, individualios įmonės savininkas, ūkinės bendrijos tikrasis narys ar mažosios bendrijos narys komandiruojamasis, komandiruočių išlaidoms gali priskirti tik skirtumą tarp dienpinigių sumos, apskaičiuotos pagal Maksimalių dienpinigių dydžių sąraše nustatytas normas, ir komandiruotajam asmeniui kitų vienetų ar asmenų skirtų dienpinigių sumos.

2.2.11. Kokia tvarka komandiruočių sąnaudoms priskiriami darbuotojui mokami dienpinigiai, jeigu darbuotoją į komandiruotę tuo pačiu metu išsiunčia keli vienetai, kuriuose jis dirba?

Tuo atveju, kai darbuotojas komandiruotėje turi atlikti kelių vienetų užduotis, komandiruotės išlaidoms priskiriama dienpinigių bendra suma negali viršyti sumos, apskaičiuotos pagal Maksimalių dienpinigių dydžių sąrašą patvirtintas normas.

Kokia dalis dienpinigių priskiriama kiekvieno iš šių vienetų sąnaudoms ir kuris iš jų moka dienpinigius arba kokią dalį dienpinigių moka kiekvienas iš šių vienetų, sprendžia patys vienetai tarpusavio susitarimu.

Pavyzdys

UAB A vadovas, kuris yra ir vadybininkas UAB B, išvyksta 3 dienoms į tarnybinę komandiruotę – dalyvauti profesinėje konferencijoje, Suomijoje.

Kadangi į komandiruotę vyksta vadovas, dienpinigių norma UAB A gali būti apskaičiuota, padidinant nustatytą normą 100 procentų. UAB B gali mokėti tik nustatytą dienpinigių Suomijoje normą.

Kokia dalis dienpinigių priskiriama kiekvienos iš šių bendrovių sąnaudoms ir kuri iš jų moka dienpinigius arba kokią dalį dienpinigių moka kiekviena iš šių bendrovių, sprendžia pačios bendrovės tarpusavio susitarimu.

Priskiriant dienpinigius bendrovių sąnaudoms, svarbu, kad bendra dienpinigių suma negali viršyti sumos, apskaičiuotos pagal 100 procentų padidintą dienpinigių Suomijoje normą, kuri tarp bendrovių paskirstoma tarpusavio susitarimu, tačiau iš UAB A pajamų atskaitomi dienpinigiai negali viršyti dienpinigių, apskaičiuotų pagal 100 procentų padidintą dienpinigių Suomijoje normą, sumos, o iš UAB B pajamų atskaitomi dienpinigiai negali viršyti nustatytos dienpinigių Suomijoje normos.

Pagal pavyzdį bendrovių tarpusavio susitarimu dienpinigius darbuotojui mokės ir UAB A, ir UAB B. Kiekvienos iš bendrovių pajamų atskaitomi dienpinigiai neviršija nustatytos dienpinigių Suomijoje normos, o bendra darbuotojui išmokėta dienpinigių suma neviršija sumos, apskaičiuotos pagal 100 procentų padidintą dienpinigių Suomijoje normą.

2.2.12. Ar dienpinigių išlaidos, viršijančios nustatytas normas, gali būti priskiriamos vieneto sąnaudoms?

Dienpinigių išlaidų sumos, viršijančios nustatytas normas, gali būti priskiriamos sąnaudoms pagal PMĮ 17 straipsnio 1 dalies nuostatą (kaip darbuotojų gauta nauda, kuri pagal GPMĮ nuostatas yra gyventojų pajamų mokesčio objektas).

II.3. GYVENAMOJO PLOTO NUOMOS IŠLAIDOS

2.3.1. Kokio dydžio gyvenamojo ploto nuomos išlaidos, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, gali būti atskaitomos iš pajamų?

Ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams yra priskiriamos faktinės gyvenamojo ploto nuomos išlaidos, patirtos užsienio komandiruotės metu, turint šias išlaidas patvirtinančius dokumentus.

2.3.2. Ar iš pajamų gali būti atskaitomos visos išlaidos, įtrauktos į apgyvendinimo paslaugas teikiančių įmonių ar asmenų išrašytus apskaitos dokumentus?

Išlaidos, nesusijusios su gyvenamojo ploto nuoma, tačiau įtrauktos į apgyvendinimo paslaugas teikiančių įmonių ar asmenų išrašytus apskaitos dokumentus (maitinimo išlaidos, neįskaitytos į apgyvendinimo kainą, ir kitos asmeninės paslaugos), negali būti atskaitomos iš pajamų, išskyrus atvejus, kai šios maitinimo išlaidos dengiamos dienpinigiais.

Pavyzdys

Įmonės darbuotojas 3 dienas buvo tarnybinėje komandiruotėje Rygoje. Grįžęs iš Rygos, jis už 2 paras pateikė viešbučio, kuriame gyveno, apskaitos dokumentą (sąskaitą), kuriame yra atskirai nurodyta kambario nuomos kaina ir kaina už pietus. Pagal šiuos apskaitos dokumentus ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams galima priskirti tik apskaitos dokumente nurodytas kambario nuomos išlaidas už 2 paras, be pietų kainos. Tačiau, jeigu darbuotojui išmokant dienpinigius už 3 komandiruotės Rygoje dienas iš jų atimama apskaitos dokumente nurodyta pietų kaina (maitinimo išlaidos) už 2 dienas, tai iš pajamų galima atskaityti visas apskaitos dokumente nurodytas kambario nuomos su pietumis išlaidas.

2.3.3. Ar iš pajamų gali būti atskaitomos apgyvendinimo paslaugas teikiančių įmonių ar asmenų į apgyvendinimo kainą įskaitytos pusryčių išlaidos?

Pusryčių išlaidos, patirtos užsienio komandiruotės metu ir įskaitytos į apgyvendinimo kainą kaip apgyvendinimo paslaugų kainos dalis (t. y. atskirai neišskirtos), gali būti atskaitomos iš vienetų pajamų.

2.3.4. Ar komandiruotės metu patirtos gyvenamojo ploto nuomos išlaidos gali būti priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams, jeigu gyvenamasis plotas nuomojamas iš fizinio asmens?

Jeigu yra išlaidas pagrindžiantys dokumentai, gyvenamojo ploto nuomos išlaidos gali būti priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams ir tuo atveju, jeigu gyvenamasis plotas nuomojamas iš fizinių asmenų.

2.3.5. Ar visos patirtos gyvenamojo ploto nuomos išlaidos gali būti priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams, jeigu vienetas nuolat nuomojasi gyvenamąjį plotą užsienyje, tačiau, nesant poreikio darbuotojams vykti į komandiruotę, patalpos atskirais laikotarpiais yra nenaudojamos?

Jeigu išsinuomotas gyvenamasis plotas naudojamas nors kelias dienas per mėnesį ir tokios išlaidos yra būtinos vieneto pajamoms uždirbti, tai faktiškai patirtos tam tikro mėnesio nuomos išlaidos, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, gali būti priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams.

2.3.6. Ar priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams vieneto už išankstinį viešbučio kambarių rezervavimą sumokėtos sumos, jeigu vieneto darbuotojas dėl svarbių priežasčių į komandiruotę neišvyksta?

Tuo atveju, kai vieneto darbuotojas į komandiruotę dėl tam tikrų priežasčių neišvyksta, tai dėl planuotos komandiruotės patirtos išlaidos, pavyzdžiui, sumokėtos sumos viešbučiui už kambarių rezervavimą, nėra laikomos su komandiruote susijusiomis išlaidomis ir nepriskiriamos komandiruotės sąnaudoms atskaitomoms iš pajamų.

II.4. KOMANDIRUOTĖS KELIONĖS IR DEGALŲ ĮSIGIJIMO IŠLAIDOS

2.4.1. Kokios komandiruotės kelionės išlaidos yra priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams?

Apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams priskiriamos faktiškai patirtos komandiruotės kelionės į užsienio valstybę ir jos teritorijoje visų rūšių transporto priemonėmis transporto išlaidos (įskaitant automobilio nuomos išlaidas), jeigu jos susijusios su komandiruotės tikslais. Užsienio komandiruotės kelionės išlaidoms taip pat priskiriamos nuvykimo visų rūšių transporto priemonėmis Lietuvos Respublikos teritorijoje, o kai darbuotojo darbo vieta yra

užsienio valstybėje – šios užsienio valstybės teritorijoje, į oro uostą, geležinkelio ar autobusų stotį ir grįžimo iš jų, išvykimo į komandiruotę ir grįžimo iš jos dienomis išlaidos.

2.4.2. Ar komandiruotės kelionės išlaidos yra priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams, jeigu komandiruotės kelionės dokumentų data nesutampa su komandiruotės laikotarpiu?

Kai užsienio komandiruotės kelionės dokumentų data nesutampa su komandiruotės laikotarpiu, tai šios kelionės išlaidos gali būti priskiriamos leidžiamiems atskaitymams tik tada, jei komandiruotės laikotarpiu nuvykti į (ar parvykti) užsienio valstybę nebuvo galimybių (pvz., nebuvo skrydžių) arba vienetui ekonomiškai naudingiau buvo įsigyti nuvykimo (ar parvykimo) bilietus ne komandiruotės laikotarpiu. Ekonominę naudą galėtų pagrįsti išspausdinti kelionės tvarkaraščiai su kainomis ar kiti laisvos formos dokumentai. Ši nuostata negali būti taikoma, jei šios kelionės dokumentų data nesutampa su komandiruotės laikotarpiu tik dėl darbuotojo asmeninių tikslų ir naudos (pvz., atostogų).

2.4.3. Ar komandiruotės metu sunaudotų degalų įsigijimo išlaidos gali būti priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams?

Jeigu į komandiruotę važiuojama vieneto transporto priemone, išnuomota ar vienetui pagal panaudos sutartį perduota transporto priemone arba komandiruotojo asmens transporto priemone, tai komandiruotės metu sunaudotų degalų įsigijimo išlaidos priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams.

Tačiau visais atvejais, degalų įsigijimo išlaidas pripažįstant iš pajamų atskaitomais ribojamų dydžių leidžiamais atskaitymais, turi būti atsižvelgiama į komandiruotės metu nuvažiuotų kilometrų skaičių ir komandiruojančiojo vieneto patvirtintas degalų sunaudojimo normas atitinkamai transporto priemonei.

2.4.4. Ar užsienio komandiruotės metu patirtos įmonės automobilio saugojimo aikštelėje išlaidos gali būti priskiriamos komandiruočių sąnaudoms?

Užsienio komandiruotės metu vieneto patirtos automobilio saugojimo aikštelėse užsienio valstybėje (valstybėse) išlaidos, susijusios su komandiruotės tikslais, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, yra priskiriamos komandiruočių sąnaudoms ir atskaitomoms iš pajamų.

2.4.5. Ar išlaidos už įmonės automobilio laikymą mokamoje automobilių saugojimo aikštelėje, darbuotojui išvykus į komandiruotę, yra priskiriamos komandiruočių sąnaudoms?

Išlaidos už įmonės automobilio laikymą mokamoje automobilių saugojimo aikštelėje, darbuotojui išvykus į komandiruotę, nėra priskiriamos komandiruočių sąnaudoms. Tačiau, remiantis PMĮ 17 straipsniu, leidžiami atskaitymai yra visos faktiškai patirtos įprastinės tokiai veiklai vieneto sąnaudos, jeigu jos yra būtinos vieneto pajamoms uždirbti ar vieneto ekonominei naudai gauti bei yra pagrįstos juridinę galią turinčiais dokumentais. Jeigu tenkinamos minėtos sąlygos, už vieneto automobilio laikymą aikštelėje sumokėtos sumos gali būti priskiriamos leidžiamiems atskaitymams.

2.4.6. Ar komandiruotės kelionės išlaidos yra priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams, jeigu darbuotojas, atostogaujantis už Lietuvos ribų, jo sutikimu yra atšaukiamas iš atostogų ir iš atostogavimo vietos siunčiamas atlikti darbo funkciją į kitą šalį? Darbuotojas, atlikęs užduotį, grįžta atgal į atostogavimo vietą ir toliau tęsia atostogas.

Jeigu vieneto darbuotojas yra atšaukiamas iš atostogų ir vadovo siuntimu išvyksta iš atostogavimo vietos atlikti darbo funkcijų į kitą užsienio šalį, tai toks darbuotojo išvykimas laikomas komandiruote. Šiuo atveju, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, kelionės išlaidoms, atskaitomoms iš pajamų, yra priskiriamos darbuotojo kelionės į užsienio valstybę ir parvykimo iš jos į atostogavimo vietą išlaidos.

2.4.7. Ar priskiriamos leidžiamiems atskaitymams su komandiruote susijusios būtinos išlaidos: miesto (ekologinis) mokestis, registruoto bagažo mokestis, bagažo saugojimo išlaidos?

Vieneto leidžiamiems atskaitymams gali būti priskiriamos su komandiruote susijusios būtinos išlaidos: miesto (ekologinis) mokestis, registruoto bagažo mokestis, bagažo saugojimo išlaidos

II.5. DOKUMENTŲ, SUSIJUSIŲ SU IŠVYKIMU Į UŽSIENIO KOMANDIRUOTE, TVARKYMO IŠLAIDOS

2.5.1. Ar dokumentų, susijusių su išvykimu į užsienio komandiruotę, tvarkymo išlaidos gali būti priskiriamos komandiruočių sąnaudoms?

Užsienio komandiruočių sąnaudoms priskiriamos dokumentų, susijusių su išvykimu į užsienio komandiruotę, tvarkymo išlaidos, įskaitant vykstančiųjų į užsienį kelionių draudimą, kurį gali sudaryti draudimas ligos atveju, draudimas nuo nelaimingų atsitikimų, kelionės bagažo draudimas, civilinės atsakomybės draudimas, taip pat mokėjimas už kelius bei transporto priemonės draudimo bei transporto priemonių savininkų ir valdytojų civilinės atsakomybės draudimo išlaidos.

2.5.2. Jeigu vienetas moka vienkartinę metinę kelionių draudimo įmoką, ar visa sumokėta vienkartinė metinė draudimo įmoka yra priskiriama komandiruočių sąnaudoms?

Kai vienetas moka vienkartinę metinę kelionių draudimo įmoką, išlaidos komandiruotės sąnaudomis pripažįstamos kiekvieną draudimo mėnesį, t. y. bendrą draudimo įmokos sumą padalijus iš mėnesių skaičiaus. Jeigu per draudimo galiojimo laikotarpį apdraustasis vieneto darbuotojas nevyko į komandiruotę, tai šios draudimo įmokos komandiruotės sąnaudoms nepriskiriamos.

2.5.3. Kaip pripažįstamos komandiruočių sąnaudos, jeigu vienetas sumoka už metinę užsienio šalies vizą?

Jeigu vienetas sumoka už metinę užsienio šalies vizą, tai už vizą sumokėta suma komandiruotės sąnaudomis pripažįstama tą mėnesį, kurį vieneto pavedimu darbuotojas vyksta į užsienio valstybę. Jeigu vieneto darbuotojas per vizos galiojimo laiką nevyko į komandiruotę toje užsienio šalyje, tai už tos šalies vizos įforminimą patirtos išlaidos nepriskiriamos komandiruotės sąnaudoms.

2.5.4. Ar patirtos vaistų ir skiepų nuo užkrečiamųjų ligų išlaidos, būtinos vykstant į tam tikras užsienio šalis, gali būti priskiriamos leidžiamiems atskaitymams?

Vieneto patirtos vaistų ir skiepų, būtinų (rekomenduojamų) vykstant į tam tikras šalis, išlaidos (pvz., vykstant į Kongo Demokratinę Respubliką iš visų vyresnių kaip 1 metų keliautojų reikalaujama skiepavimo nuo geltonojo drugio sertifikato; vykstant į Etiopiją, rekomenduojamas skiepas nuo maliarijos ir pan. atvejais), kaip sąnaudos susijusios su užsienio komandiruote ir būtinos vieneto ekonominei veiklai vykdyti, gali būti priskiriamos leidžiamiems atskaitymams.

2.5.5. Ar komandiruotės išlaidas pagrindžiančiais dokumentais gali būti laikomi keleivių vežimo paslaugas teikiančių vienetų komandiruojančio vieneto vardu išrašyti dokumentai?

Jeigu vieneto darbuotojo siuntimas į komandiruotę įforminamas vieneto administracijos vadovo (ar jo įgalioto asmens) įsakymu (sprendimu), kuriame nurodytas komandiruojamas asmuo, komandiruotės tikslas, vieta (vietos), komandiruotės trukmė ir numatoma apmokėti komandiruotės kelionės išlaidas, tai pagal keleivių vežimo paslaugas teikiančių vienetų išrašytas sąskaitas, kurios išrašytos vieneto vardu (o ne komandiruojamą asmens) ir jose surašyti visi privalomi rekvizitai, suteikiantys dokumentui juridinę galią, komandiruotės kelionės išlaidas galima priskirti ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams, neatsižvelgiant į tai, ar tokiuose dokumentuose bus nurodyta komandiruojamą asmens pavardė, ar ne.

II.6. RYŠIŲ (PAŠTO IR TELEKOMUNIKACIJŲ) IŠLAIDOS

2.6.1. Ar visos komandiruotės metu patirtos ryšių (pašto ir telekomunikacijų) išlaidos yra priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams?

Ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams priskiriamos komandiruotės metu patirtos ryšių (pašto ir telekomunikacijų) išlaidos, išskyrus asmeninio pobūdžio ryšių išlaidas.

II. 7. REGISTRAVIMOSI RENGINYJE MOKESČIO AR BILJETŲ Į RENGINĮ PIRKIMO IŠLAIDOS

2.7.1. Ar, vykstant į mokamą renginį, ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams yra priskiriamas sumokėtas registravimosi renginyje mokesčio, bilietų pirkimo išlaidos?

Vykstant į konferenciją, simpoziumą, parodą ar kitą renginį, registravimosi renginyje mokesčio ar bilietų į renginį pirkimo išlaidos, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams.

2.7.2. Ar visa sumokėta už registravimąsi renginyje ar bilietų įsigijimo suma priskiriama ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams, jeigu už registravimosi renginyje mokesčio ar bilietą į renginį jo dalyviui suteikiamas maitinimas?

Jeigu registravimosi renginio mokesčio ar bilieto į renginį kainoje yra įskaičiuotas maitinimas, tai ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams galima priskirti tik 50 procentų registravimosi mokesčio ar bilieto sumos.

II.8. VALIUTOS KEITIMO KREDITO ĮSTAIGOSE IŠLAIDOS

2.8.1. Ar valiutos keitimo išlaidos yra priskiriamos komandiruotės sąnaudoms?

Užsienio komandiruotės metu patirtos valiutos keitimo kredito įstaigoje išlaidos ar jų dalis, kai ši valiuta yra skirta dienpinigiams, gyvenamojo ploto nuomos, kelionės bilietų, dokumentų tvarkymo, mokėjimo už kelius, transporto priemonės draudimo, transporto priemonių savininkų ir valdytojų civilinės atsakomybės draudimo, degalų įsigijimo, ryšių, renginio mokesčio, bilietų į renginį išlaidoms apmokėti, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams.

2.8.2. Ar valiutos keitimo išlaidos yra priskiriamos komandiruotės sąnaudoms, jeigu darbuotojas komandiruotės metu atsiskaito asmenine banko kortele?

Jei darbuotojas pateikia juridinę galią turintį dokumentą, pvz., asmeninės kortelės išrašą, kuriame nurodyta, kokių kursų jam buvo nuskaičiuotos komandiruotės išlaidos, tai patirtos valiutos keitimo kredito įstaigoje išlaidos yra priskiriamos iš pajamų atskaitomoms komandiruotės išlaidoms.

2.8.3. Kokios dienos kursu yra įvertinamos komandiruotės išlaidos, padarytos užsienio valiuta?

Visos komandiruotės išlaidos, padarytos užsienio valiuta, įvertinamos pagal sandorio dienos valiutos kursą.

2.8.4. Kokios dienos kursu yra įvertinamos patirtos komandiruotės išlaidos, jeigu darbuotojas komandiruotės metu atsiskaito vieneto vardu išduota ar asmenine banko kortele?

Tuo atveju, kai komandiruojamam darbuotojui avansas nėra išduodamas, o darbuotojas komandiruotės išlaidas apmoka vieneto vardu išduota ar asmenine banko kortele, tai, pateikus tų išlaidų dokumentus ir banko kortelės išrašus, komandiruotės išlaidos įvertinamos, taikant tų išlaidų apmokėjimo dienos kursą (operacijos atlikimo dienos kursą).

III. KOMANDIRUOČIŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJOJE SĄNAUDOS III.1. BENDROSIS NUOSTATOS

3.1.1 Kokios vieneto darbuotojo, individualios įmonės savininko, ūkinės bendrijos tikrojo nario ar mažosios bendrijos nario komandiruočių Lietuvos Respublikoje sąnaudos, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, atskaitomos iš pajamų?

Apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, iš pajamų atskaitomomis komandiruočių sąnaudomis laikomos:

- dienpinigių išlaidos;
- gyvenamojo ploto nuomos išlaidos;
- kelionės į komandiruotės vietą ir grįžimo iš jos į nuolatinio darbo vietą visų rūšių transporto priemonėmis transporto išlaidos;
- komandiruotės metu sunaudotų degalų įsigijimo išlaidos;
- ryšių (pašto ir telekomunikacijų) išlaidos;
- vykstant į konferenciją, simpoziumą, parodą ar kitą renginį, registravimosi renginyje mokesčio ar bilietų į renginį pirkimo išlaidos.

3.1.2. Kokiais dar atvejais Lietuvos vieneto apmokėtos komandiruotės Lietuvos Respublikos teritorijoje (tarp jų susijusios ne su jo darbuotojo komandiruočiu) išlaidos laikomos komandiruočių sąnaudomis?

Atvejai, kada Lietuvos vieneto apmokėtos komandiruotės Lietuvos Respublikos teritorijoje (tarp jų susijusios ne su jo darbuotojo komandiruočiu) išlaidos taip pat laikomos komandiruočių sąnaudomis:

- jeigu specialiojo derybų komiteto, sudaryto pagal Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl darbuotojų dalyvavimo priimant sprendimus Europos bendrovėse“, arba specialiojo derybų komiteto, sudaryto pagal Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl darbuotojų dalyvavimo priimant sprendimus Europos kooperatinėse bendrovėse“, nario išlaidas, susijusias su šio nario dalyvavimu minėto specialiojo derybų komiteto posėdžiuose, pagal susitarimą apmoka Europos bendrovės (Europos kooperatinės bendrovės) steigime dalyvaujantis Lietuvos vienetas, nors šis narys nėra jo darbuotojas;

- jeigu specialiojo derybų komiteto, sudaryto pagal Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“, nario išlaidas, susijusias su šio nario dalyvavimu specialiojo derybų komiteto posėdžiuose, pagal susitarimą apmoka vienos valstybės ribas peržengiančiame ribotos atsakomybės bendrovių jungimesi dalyvaujantis Lietuvos vienetas, nors šis narys nėra jo darbuotojas;

- jeigu Europos bendrovės darbo tarybos ir Europos bendrovės darbo tarybos komiteto, sudarytų pagal Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl darbuotojų dalyvavimo priimant sprendimus Europos bendrovėse“, arba Europos kooperatinės bendrovės darbo tarybos ir Europos kooperatinės bendrovės darbo tarybos komiteto, sudarytų pagal Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl darbuotojų dalyvavimo priimant sprendimus Europos kooperatinėse bendrovėse“, nario išlaidas, susijusias su šio nario dalyvavimu minėtos Europos bendrovės arba Europos kooperatinės bendrovės darbo tarybos ir Europos bendrovės darbo tarybos komiteto arba Europos kooperatinės bendrovės darbo tarybos komiteto posėdžiuose, apmoka Lietuvos vienetas (Europos bendrovė arba Europos kooperatinė bendrovė), nors šis narys nėra jo darbuotojas;

- jeigu administravimo, priežiūros ar kito organo, sudaryto pagal Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“, nario išlaidas, susijusias su šio nario dalyvavimu minėtų organų posėdžiuose, apmoka Lietuvos vienetas (po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi veikianti bendrovė), nors šis narys nėra jo darbuotojas.

3.1.3. Ar iš Lietuvos vieneto pajamų gali būti atskaitomos komandiruotės Lietuvos Respublikos teritorijoje išlaidos tuo atveju, jeigu pagal susitarimą komandiruotės į užsienį išlaidas apmoka Europos bendrovės steigime dalyvaujantis kitas vienetas arba kitas vienetas (Europos bendrovė ar Europos kooperatinė bendrovė)?

Jeigu pagal susitarimą komandiruotės Lietuvos Respublikos teritorijoje išlaidas apmoka Europos bendrovės steigime dalyvaujantis kitas vienetas arba kitas vienetas (Europos bendrovė ar Europos kooperatinė bendrovė), tai, apskaičiuojant Lietuvos vieneto apmokestinamąjį pelną, tokios Lietuvos vieneto patirtos išlaidos iš pajamų neatskaitomos.

3.1.4. Ar iš Lietuvos vieneto pajamų gali būti atskaitomos komandiruotės Lietuvos Respublikos teritorijoje išlaidos tuo atveju, jeigu pagal susitarimą komandiruotės Lietuvos Respublikoje išlaidas apmoka vienos valstybės ribas peržengiančiame ribotos atsakomybės bendrovių jungimesi dalyvaujantis kitas vienetas arba po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi veikianti bendrovė?

Jeigu pagal susitarimą komandiruotės Lietuvos Respublikoje išlaidas apmoka vienos valstybės ribas peržengiančiame ribotos atsakomybės bendrovių jungimesi dalyvaujantis kitas vienetas arba po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi veikianti bendrovė, tai, apskaičiuojant Lietuvos vieneto apmokestinamąjį pelną, tokios Lietuvos vieneto patirtos išlaidos iš pajamų neatskaitomos.

III.2. DIENPINIGIŲ IŠLAIDOS

3.2.1. Kokio dydžio dienpinigiai yra priskiriami komandiruočių sąnaudoms?

Iš pajamų atskaitomos dienpinigių išlaidos, neviršijančios 15 procentų nustatytos bazinės socialinės išmokos, galiojančios mokestinio laikotarpio, kurį prasidėjo komandiruotė, pirmąją dieną.

Nuo 2015 m. sausio 1 d. komandiruotės Lietuvos Respublikoje dienpinigių, priskiriamų ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams, norma yra 5,70 Eur (38 Eur x 15 %).

3.2.2. Kokio dydžio gali būti dienpinigiai, jeigu komandiruotė trunka vieną dieną?

Jeigu komandiruotė trunka tik vieną dieną, atskaitoma iš pajamų dienpinigių išlaidų suma yra lygi 50 procentų dienos normos, t. y. 2, 85 Eur (5,70 Eur x 50 %).

3.2.3. Kokia suma dienpinigių priskiriama komandiruočių sąnaudoms, jeigu komandiruotajam vieneto darbuotojui, individualios įmonės savininkui, ūkinės bendrijos tikrajam nariui ar mažosios bendrijos nariui dienpinigius skiria kita (-os) įmonė (-ės) ar asmuo (-enys)?

Jeigu komandiruotajam vieneto darbuotojui, individualios įmonės savininkui, ūkinės bendrijos tikrajam nariui ar mažosios bendrijos nariui dienpinigius skiria kita (-os) įmonė (-ės) ar asmuo (-enys), įskaitant užsienio įmones ar asmenis, tai vienetas, kurio darbuotojas, individualios įmonės savininkas, ūkinės bendrijos tikrasis narys ar mažosios bendrijos narys komandiruojamas, komandiruočių sąnaudoms gali priskirti dienpinigių, apskaičiuotų pagal Lietuvos Respublikos normas, ir komandiruotajam asmeniui kitų įmonių ar asmenų skirtų dienpinigių skirtumą.

3.2.4. Kokia tvarka komandiruočių sąnaudoms priskiriami darbuotojui mokami dienpinigiai, jeigu jį į komandiruotę tuo pačiu metu išsiunčia keli vienetai, kuriuose darbuotojas dirba?

Tuo atveju, kai darbuotojas komandiruotėje turi atlikti kelių vienetų užduotis, iš šių vienetų pajamų atskaitoma dienpinigių bendra suma negali viršyti sumos, apskaičiuotos pagal patvirtintas dienpinigių Lietuvos Respublikoje normas.

Vienetai tarpusavio susitarimu nusprendžia, kuris iš jų moka darbuotojui dienpinigius arba kokią dalį dienpinigių moka kiekvienas iš šių vienetų.

3.2.5. Ar mokami dienpinigiai tuo atveju, jeigu darbuotojas komandiruotės laikotarpiu į nurodytą paskirties vietą vyksta ir iš jos grįžta kiekvieną dieną?

Tais atvejais, kai komandiruotės įsakyme nurodoma, kad komandiruotė Lietuvoje trunka kelias dienas, tačiau darbuotojas iš komandiruotės kasdien grįžta (į komandiruotės vietą kiekvieną dieną nuvežamas ir parvežamas vieneto transportu (arba vyksta asmeniniu transportu), tai dienpinigiai skaičiuojami ir mokami už visas komandiruotės dienas.

Pavyzdys

Įmonės statybininkų brigada siunčiama į 5 dienų komandiruotę kitame mieste. Į komandiruotės vietą darbuotojai kiekvieną dieną bus nuvežami ir parvežami iš jos įmonės transportu.

Dienpinigiai už komandiruotę turi būti apskaičiuojami, atsižvelgiant į komandiruotės trukmę, todėl tokia komandiruotė laikoma 5 dienų komandiruote ir dienpinigiai skaičiuojami ir mokami už 5 komandiruotės dienas, neatsižvelgiant į tai, kad darbuotojai kasdien bus vežiami į komandiruotės vietą ir atgal.

3.2.6. Ar dienpinigių išlaidos, viršijančios nustatytas normas, gali būti priskiriamos vieneto sąnaudoms?

Dienpinigių išlaidų sumos, viršijančios nustatytas normas, gali būti priskiriamos sąnaudoms pagal PMĮ 17 straipsnio 1 dalies nuostatą (kaip darbuotojų gauta nauda, kuri pagal GPMĮ nuostatas yra gyventojų pajamų mokesčio objektas).

III.3. GYVENAMOJO PLOTO NUOMOS IŠLAIDOS

3.3.1. Kokio dydžio gyvenamojo ploto nuomos išlaidos, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, gali būti atskaitomos iš pajamų?

Apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, leidžiamiems atskaitymams priskiriamos tik faktiškai komandiruotės metu patirtos gyvenamojo ploto nuomos išlaidos, pateikus šias išlaidas patvirtinančius dokumentus.

3.3.2. Ar iš pajamų gali būti atskaitomos visos išlaidos, įtrauktos į apgyvendinimo paslaugas teikiančių vienetų ar asmenų išrašytus apskaitos dokumentus?

Išlaidos, nesusijusios su gyvenamojo ploto nuoma, tačiau įtrauktos į apgyvendinimo paslaugas (maitinimo išlaidos ar kitos asmeninės paslaugos) teikiančių vienetų ar asmenų išrašytus apskaitos dokumentus, negali būti atskaitomos iš pajamų.

3.3.3. Ar iš pajamų gali būti atskaitomos apgyvendinimo paslaugas teikiančių įmonių ar asmenų į apgyvendinimo kainą įskaitytos pusryčių išlaidos?

Pusryčių išlaidos, patirtos komandiruotės metu ir įskaitytos į apgyvendinimo kainą kaip sudedamoji paslaugų kainos dalis (t. y. atskirai neišskirtos), gali būti atskaitomos iš vienetų pajamų.

III.4. KOMANDIRUOTĖS KELIONĖS IR DEGALŲ ĮSIGIJIMO IŠLAIDOS

3.4.1. Kokios komandiruotės kelionės išlaidos yra priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams?

Apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams priskiriamos faktiškai patirtos komandiruotės kelionės į komandiruotės vietą ir grįžimo iš jos į nuolatinio darbo vietą visų rūšių transporto priemonėmis transporto išlaidos, jeigu jos susijusios su komandiruotės tikslais.

3.4.2. Ar komandiruotės metu sunaudotų degalų įsigijimo išlaidos gali būti priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams?

Jeigu į komandiruotę važiuojama vieneto transporto priemone, išnuomota ar vienetui pagal panaudos sutartį perduota transporto priemone arba komandiruočio asmens transporto priemone, tai komandiruotės metu sunaudotų degalų įsigijimo išlaidos priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams. Tačiau visais atvejais, degalų įsigijimo išlaidas pripažįstant iš pajamų atskaitomais ribojamų dydžių leidžiamais atskaitymais, turi būti atsižvelgiama į komandiruotės metu nuvažiuotų kilometrų skaičių ir komandiruočio vieneto patvirtintas degalų sunaudojimo normas atitinkamai transporto priemonei.

III.5. RYŠIŲ (PAŠTO IR TELEKOMUNIKACIJŲ) IŠLAIDOS

3.5.1. Ar visos komandiruotės metu patirtos ryšių (pašto ir telekomunikacijų) išlaidos yra priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams?

Ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams priskiriamos komandiruotės metu patirtos ryšių (pašto ir telekomunikacijų) išlaidos, išskyrus asmeninio pobūdžio pokalbius.

III.6. REGISTRAVIMOSI RENGINYJE MOKESČIO AR BILJETŲ Į RENGINĮ PIRKIMO IŠLAIDOS

3.6.1. Ar ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams yra priskiriamas, vykstant į mokamą renginį, sumokėtas registravimosi renginyje mokestis, bilietų pirkimo išlaidos?

Vykstant į konferenciją, simpoziumą, parodą ar kitą renginį, registravimosi renginyje mokesčio ar bilietų į renginį pirkimo išlaidos, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams. Tačiau, jeigu už registravimosi renginyje mokestį ar bilietą į renginį jo dalyviui suteikiamas maitinimas, tai iš pajamų atskaitoma ne daugiau kaip 50 procentų registravimosi renginyje mokesčio ar bilieto į renginį įsigijimo išlaidų, išskyrus tuos atvejus, kai šios maitinimo išlaidos dengiamos dienpinigiais.

IV. KOMANDIRUOČIŲ IŠ UŽSIENIO Į LIETUVOS RESPUBLIKĄ ŠAŅAUDOS IV.1. BENDROSIS NUOSTATOS

4.1.1. Ar visais atvejais vieneto darbuotojų, kurių nuolatinė darbo vieta yra užsienio valstybėje, komandiruočių iš užsienio į Lietuvos Respubliką šanaudos, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, yra atskaitomos iš vieneto pajamų?

Apskaičiuodamas pelno mokestį, Lietuvos vienetas Europos ekonominės erdvės valstybėse arba valstybėse, su kuriomis Lietuvos Respublika yra sudariusi ir taiko dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, per nuolatinę buveinę uždirbtas pajamas bei patirtas šaundas turi eliminuoti iš vieneto mokestinio laikotarpio metų pelno mokesčio bazės.

Vadinasi, darbuotojų, kurie dirba Lietuvos vieneto nuolatinėje buveinėje anksčiau minėtose užsienio valstybėse, komandiruočių išlaidos yra susiję su tos nuolatinės buveinės pajamų uždirbimu, o kadangi tokios pajamos nėra įtraukiamos į Lietuvos vieneto pelno mokesčio bazę Lietuvoje, tai ir šaundos, susijusios su šių pajamų uždirbimu, negali būti priskiriamos Lietuvos vieneto leidžiamiems atskaitymams.

Pavyzdys

Lietuvos vienetas turi nuolatinę buveinę Taline. Lietuvos vieneto darbuotojai dirba nuolatinėje buveinėje ir nuolatinės buveinės pavedimu bei tikslais vyksta į komandiruotę, į Lietuvą. Šių darbuotojų komandiruotės išlaidos nepriskiriamas Lietuvos vieneto leidžiamiems atskaitymams.

4.1.2 Ar priskiriamos Lietuvos vieneto komandiruočių sąnaudoms Lietuvos vieneto darbuotojų komandiruočių iš nuolatinės buveinės užsienyje į Lietuvos Respubliką išlaidos, kai šie darbuotojai komandiruotės metu dalį užduočių atlieka Lietuvos vieneto naudai, dalį užduočių – nuolatinės buveinės naudai?

Lietuvos vieneto ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams gali būti priskiriama šių darbuotojų komandiruotės išlaidų dalis, kuri yra susijusi su Lietuvos vieneto naudai atliktais veiksmais, užduotimis.

4.1.3. Ar, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, yra atskaitomos iš pajamų vieneto darbuotojų, kurių nuolatinė darbo vieta yra užsienio valstybėse įsteigtose atstovybėse, kurios nėra nuolatinės buveinės, komandiruočių iš užsienio į Lietuvos Respubliką sąnaudoms?

Jeigu atstovybių, įsteigtų užsienio valstybėse, kurios nėra nuolatinės buveinės, išlaidos, susijusios su vieneto pajamų uždirbimu, šių atstovybių darbuotojų komandiruočių iš užsienio į Lietuvos Respubliką sąnaudoms yra atskaitomos iš Lietuvos vieneto pajamų bendra tvarka.

4.1.4. Kokios vieneto darbuotojų, kurių nuolatinė darbo vieta yra užsienio valstybėje, komandiruočių iš užsienio į Lietuvos Respubliką sąnaudoms, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, atskaitomos iš pajamų?

Apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, iš pajamų atskaitomomis komandiruočių sąnaudomis laikomos šios patirtos su vieneto darbuotojo, kurio nuolatinė darbo vieta yra užsienio valstybėje, komandiruote iš užsienio į Lietuvos Respubliką susijusios išlaidos:

- dienpinigių išlaidos;
- gyvenamojo ploto nuomos išlaidos;
- kelionės į Lietuvos Respublikos teritoriją ir jos teritorijoje visų rūšių transporto priemonėmis transporto išlaidos;
- dokumentų, susijusių su išvykimu, tvarkymo išlaidos, įskaitant vykstančiųjų į Lietuvos Respublikos teritoriją kelionių draudimą;
- mokėjimas už kelius, taip pat transporto priemonės draudimo ir transporto priemonių savininkų ir valdytojų civilinės atsakomybės draudimo išlaidos;
- komandiruotės metu sunaudotų degalų įsigijimo išlaidos;
- ryšių (pašto ir telekomunikacijų) išlaidos;
- vykstant į konferenciją, simpoziumą, parodą ar kitą renginį, registravimosi renginyje mokesčio ar bilietų į renginį pirkimo išlaidos;
- valiutos keitimo kredito įstaigoje išlaidos ar jų dalis.

4.1.5. Kokiais dar atvejais Lietuvos vieneto apmokėtos komandiruotės iš užsienio į Lietuvos Respubliką išlaidos (tarp jų susijusios ne su jo darbuotojo komandiruote) laikomos komandiruočių sąnaudomis?

Atvejais, kada Lietuvos vieneto apmokėtos komandiruotės iš užsienio į Lietuvos Respubliką išlaidos (tarp jų susijusios ne su jo darbuotojo komandiruote) taip pat laikomos komandiruočių sąnaudomis:

- su specialiojo derybų komiteto, sudaryto pagal Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl darbuotojų dalyvavimo priimant sprendimus Europos bendrovėse“, ar specialiojo derybų komiteto, sudaryto pagal Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl darbuotojų dalyvavimo priimant sprendimus Europos kooperatinėse bendrovėse“, nario komandiruote į Lietuvos Respublikos teritoriją dalyvauti minėto specialiojo derybų komiteto posėdžiuose patirtos išlaidos;
- su specialiojo derybų komiteto, sudaryto pagal Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“, nario komandiruote į Lietuvos Respublikos teritoriją dalyvauti specialiojo derybų komiteto posėdžiuose susijusios patirtos išlaidos;

- su Europos bendrovės darbo tarybos ir Europos bendrovės darbo tarybos komiteto, sudarytu pagal Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl darbuotojų dalyvavimo priimančiam sprendimui Europos bendrovėse“, ar Europos kooperatinės bendrovės darbo tarybos ir Europos kooperatinės bendrovės darbo tarybos komiteto, sudarytu pagal Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl darbuotojų dalyvavimo priimančiam sprendimui Europos kooperatinėse bendrovėse“, nario komandiruote į Lietuvos Respublikos teritoriją dalyvauti Europos bendrovės ir Europos kooperatinės bendrovės darbo tarybos bei Europos bendrovės ir Europos kooperatinės bendrovės darbo tarybos komitetų posėdžiuose patirtos išlaidos;
- su administravimo, priežiūros ar kito organo, sudaryto pagal Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“, nario komandiruote į Lietuvos Respublikos teritoriją dalyvauti minėtų organų posėdžiuose susijusios patirtos išlaidos.

IV.2. DIENPINIGIŲ IŠLAIDOS

4.2.1. Kokiais dokumentais vienetas turi pagrįsti dienpinigių sumą, apskaičiuotą, taikant užsienio valstybės, kurioje yra darbuotojo ar nario nuolatinė darbo vieta, nustatytas dienpinigių ar jiems analogiškų sumų normas, taikomas vykstantiems į Lietuvos Respublikos teritoriją?

Vienetas turi turėti laisvos formos dokumentą, kuriame pagal atitinkamos užsienio valstybės teisės aktus detalčiai apskaičiuota priklausanti išmokėti suma.

Pavyzdys

Lietuvos vieneto A pavedimu jo darbuotojas, kurio nuolatinė darbo vieta yra Kaliningrade, siunčiamas 2 dienoms atlikti tarnybinį pavedimą į Vilnių. Vieneto A ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams gali būti priskiriamos darbuotojui, už 2 komandiruotės Vilniuje dienas išmokėta dienpinigių suma, apskaičiuota, taikant Rusijos Federacijos nustatytas dienpinigių ar jiems analogiškų sumų normas, taikomas vykstančiam į Lietuvos Respublikos teritoriją.

Vienetas A turi turėti laisvos formos dokumentą, kuriame pagal Rusijos Federacijos teisės aktus detalčiai apskaičiuota priklausanti išmokėti dienpinigių suma.

4.2.2. Ar priskiriamos komandiruočių sąnaudoms darbuotojams kompensuojamos faktiškai patirtos maitinimosi išlaidos, jeigu pagal užsienio valstybių teisės aktus nėra nustatyti dienpinigių normų?

Tais atvejais, kai pagal užsienio valstybių teisės aktus nėra nustatyti analogiškų kaip pagal Lietuvos teisės aktus dienpinigių normų, tačiau komandiruotiems darbuotojams kompensuojamos faktiškai patirtos maitinimosi išlaidos (jų dalis) arba skiriami normuoti pinigai maitinimuisi, tokios išlaidos gali būti laikomos išlaidomis, analogiškoms dienpinigiams, ir pripažįstamos komandiruočių sąnaudomis.

Pavyzdys

Įmonės vadovas, kurio nuolatinė darbo vieta yra užsienio valstybėje (nuotolinis darbas), atvyksta į Lietuvą, gyvena viešbutyje, maitinasi, pateikia įmonei viešbučio sąskaitą už apgyvendinimą ir už naudojamą mini barą (sunaudotus maisto produktus ir gėrimus). Taip pat jis maitinasi ir kitose Lietuvos vietose ir įmonei pateikia maitinimo įstaigų kasos aparato kvitus. Pagal užsienio valstybės teisės aktus komandiruočių dienpinigiai nenustatomi, tačiau kompensuojamos komandiruotės metu faktiškai patiriamos maitinimosi išlaidos kavinėse, restoranuose, taip pat ir išlaidos mini barui (įtrauktos į viešbučio sąskaitą).

Įprastinės maitinimosi išlaidos pagal pateiktus juridinę galią turinčius dokumentus gali būti prilyginamos dienpinigiams ir laikomos komandiruočių sąnaudomis. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad išlaidos alkoholiniams gėrimams pagal PMĮ 17 straipsnį nėra įprastinės ir būtinos įmonės išlaidos

(išskyrus alkoholį reprezentacinėms reikmėms), todėl įmonės vadovo patirtos išlaidos alkoholiniams gėrimams komandiruočių sąnaudoms nepriskiriamos.

4.2.3. Ar komandiruočių sąnaudoms priskiriami vieneto mokami dienpinigiai tuo atveju, jeigu komandiruotajam į Lietuvos Respublikos teritoriją vieneto darbuotojui dienpinigius skiria kita (-os) įmonė (-ės) ar asmuo (-enys)?

Jeigu komandiruotajam į Lietuvos Respublikos teritoriją vieneto darbuotojui dienpinigius skiria kita (-os) įmonė (-ės) ar asmuo (-enys), įskaitant užsienio įmones ar asmenis, tai vienetas, kurio darbuotojas komandiruojamas, iš pajamų, kaip ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, gali atskaityti tik skirtumą tarp dienpinigių sumos, apskaičiuotos už faktiškai išbūtą Lietuvos Respublikos teritorijoje laiką, ir komandiruojamam asmeniui kitų vienetų ar asmenų skirtų dienpinigių sumos.

4.2.4. Kaip apskaičiuojamos komandiruotės dienpinigių išlaidos darbuotojams tuo atveju, kai komandiruotės kelionės dokumentų data nesutampa su komandiruotės laikotarpiu?

Komandiruočių sąnaudoms gali būti priskiriami komandiruotės dienpinigiai, neviršijantys nustatytų dienpinigių normų už laikotarpį ne ilgesnį nei nurodyta komandiruotės įsakyme.

Pavyzdys

Lietuvos vieneto komandiruotės įsakyme nurodyta, kad vieneto darbuotojas sausio 2–5 dienomis iš nuolatinės darbo vietos Belgijoje siunčiamas į Lietuvos Respubliką. Vienetui ekonomiškai naudingiau įsigyti parvykimo skrydžio bilietą ne komandiruotės laikotarpiu, todėl darbuotojas iš Lietuvos Respublikos grįžo sausio 7 d. Kelionės išlaidos ir dienpinigiai už 4 dienas (2–5 d.), apskaičiuoti, taikant Belgijos nustatytas dienpinigių ar jiems analogiškų sumų normas, taikomas vykstančiam į Lietuvos Respublikos teritoriją, priskiriami leidžiamiems atskaitymams.

4.2.5. Ar dienpinigių išlaidos, viršijančios nustatytas normas, gali būti priskiriamos vieneto sąnaudoms?

Dienpinigių išlaidų sumos, viršijančios nustatytas normas, gali būti priskiriamos sąnaudoms pagal PMĮ 17 straipsnio 1 dalies nuostatą (kaip darbuotojų gauta nauda, kuri pagal GPMĮ nuostatas yra gyventojų pajamų mokesčio objektas).

IV.3. GYVENAMOJO PLOTO NUOMOS IŠLAIDOS

4.3.1. Kokio dydžio gyvenamojo ploto nuomos išlaidos, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, gali būti atskaitomos iš pajamų?

Ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams yra priskiriamos faktinės gyvenamojo ploto nuomos išlaidos, patirtos komandiruotės metu, turint šias išlaidas patvirtinančius dokumentus.

4.3.2. Ar komandiruočių sąnaudoms yra priskiriamos visos išlaidos, įtrauktos į apgyvendinimo paslaugas teikiančių įmonių ar asmenų išrašytus apskaitos dokumentus?

Išlaidos, nesusijusios su gyvenamojo ploto nuoma, tačiau įtrauktos į apgyvendinimo paslaugas teikiančių įmonių ar asmenų išrašytus apskaitos dokumentus (maitinimo išlaidos, neįskaitytos į apgyvendinimo kainą, ir kitos asmeninės paslaugos), nepriskiriamos komandiruočių sąnaudoms, išskyrus atvejus, kai šios maitinimo išlaidos dengiamos dienpinigiais.

4.3.3. Ar komandiruočių sąnaudoms yra priskiriamos apgyvendinimo paslaugas teikiančių įmonių ar asmenų į apgyvendinimo kainą įskaitytos pusryčių išlaidos?

Pusryčių išlaidos, patirtos komandiruotės metu ir įskaitytos į apgyvendinimo kainą kaip sudėtinė paslaugų kainos dalis (t. y. atskirai neišskirtos), gali būti atskaitomos iš vienetų pajamų.

IV.4. KOMANDIRUOTĖS KELIONĖS IR DEGALŲ ĮSIGIJIMO IŠLAIDOS

4.4.1. Kokios komandiruotės kelionės išlaidos yra priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams?

Apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams priskiriamos faktiškai patirtos komandiruotės kelionės į Lietuvos Respublikos teritoriją ir jos teritorijoje visų rūšių transporto priemonėmis transporto išlaidos (įskaitant automobilio nuomos išlaidas), jeigu jos susijusios su komandiruotės tikslais. Komandiruotės kelionės išlaidoms taip pat priskiriamos nuvykimo visų rūšių transporto priemonėmis užsienio valstybės, kurioje yra darbuotojo nuolatinė darbo vieta, teritorijoje į oro ar jūrų uostą, geležinkelio ar autobusų stotį ir parvykimo iš jų, išvykimo į komandiruotę ir parvykimo iš jos dienomis išlaidos.

4.4.2. Ar komandiruotės metu sunaudotų degalų įsigijimo išlaidos gali būti priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams?

Jeigu į komandiruotę važiuojama vieneto transporto priemone, išnuomota ar vienetui pagal panaudos sutartį perduota transporto priemone arba komandiruotojo asmens transporto priemone, tai komandiruotės metu sunaudotų degalų įsigijimo išlaidos priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams.

Tačiau visais atvejais, degalų įsigijimo išlaidas pripažįstant iš pajamų atskaitomais ribojamų dydžių leidžiamais atskaitymais, turi būti atsižvelgiama į komandiruotės metu nuvažiuotų kilometrų skaičių ir komandiruojančiojo vieneto patvirtintas degalų sunaudojimo normas atitinkamai transporto priemonei.

4.4.3. Ar komandiruotės kelionės išlaidos gali būti priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams, jeigu komandiruotės kelionės dokumentų data nesutampa su komandiruotės laikotarpiu?

Kai komandiruotės kelionės dokumentų data nesutampa su komandiruotės laikotarpiu, tai šios kelionės išlaidos gali būti priskiriamos leidžiamiems atskaitymams tik tada, jei komandiruotės laikotarpiu nuvykti į ar parvykti iš Lietuvos Respublikos nebuvo galimybių (pvz., nebuvo skrydžių) arba vienetui ekonomiškai naudingiau buvo įsigyti nuvykimo (ar parvykimo) bilietus ne komandiruotės laikotarpiu. Ekonominę naudą galėtų pagrįsti išspausdinti kelionės tvarkaraščiai su kainomis ar kiti laisvos formos dokumentai. Ši nuostata negali būti taikoma, jei šios kelionės dokumentų data nesutampa su komandiruotės laikotarpiu tik dėl darbuotojo asmeninių tikslų ir naudos (pvz., atostogų).

IV.5. DOKUMENTŲ, SUSIJUSIŲ SU KOMANDIRUOTE IŠ UŽSIENIO Į LIETUVOS RESPUBLIKĄ, TVARKYMO IŠLAIDOS

4.5.1. Ar dokumentų, susijusių su komandiruoje iš užsienio į Lietuvos Respubliką, tvarkymo išlaidos gali būti priskiriamos komandiruočių sąnaudoms?

Komandiruočių sąnaudoms priskiriamos dokumentų, susijusių su išvykimu iš užsienio į Lietuvos Respubliką, tvarkymo išlaidos, įskaitant vykstančiųjų į Lietuvos Respublikos teritoriją kelionių draudimą, kurį gali sudaryti draudimas ligos atveju, draudimas nuo nelaimingų atsitikimų, kelionės bagažo draudimas, civilinės atsakomybės draudimas, taip pat mokėjimas už kelius bei transporto priemonės draudimo bei transporto priemonių savininkų ir valdytojų civilinės atsakomybės draudimo išlaidos.

IV.6. RYŠIŲ (PAŠTO IR TELEKOMUNIKACIJŲ) IŠLAIDOS

4.6.1. Ar visos komandiruotės metu patirtos ryšių (pašto ir telekomunikacijų) išlaidos yra priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams?

Ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams priskiriamos komandiruotės metu patirtos ryšių (pašto ir telekomunikacijų) išlaidos, išskyrus asmeninio pobūdžio ryšių išlaidas.

IV. 7. REGISTRAVIMOSI RENGINYJE MOKESČIO AR BILJETŲ Į RENGINĮ PIRKIMO IŠLAIDOS

4.7.1. Ar, vykstant į mokamą renginį, ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams yra priskiriamas sumokėtas registravimosi renginyje mokesčio, bilietų pirkimo išlaidos?

Vykstant į konferenciją, simpoziumą, parodą ar kitą renginį, registravimosi renginyje mokesčio ar bilietų į renginį pirkimo išlaidos, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams.

IV.8. VALIUTOS KEITIMO KREDITO ĮSTAIGOSE IŠLAIDOS

4.8.1. Ar valiutos keitimo išlaidos yra priskiriamos komandiruotės sąnaudoms?

Komandiruotės metu patirtos valiutos keitimo kredito įstaigoje išlaidos ar jų dalis, kai ši valiuta yra skirta dienpinigiams, gyvenamojo ploto nuomos, kelionės bilietų, dokumentų tvarkymo, mokėjimo už kelius, transporto priemonės draudimo, transporto priemonių savininkų ir valdytojų civilinės atsakomybės draudimo, degalų įsigijimo, ryšių, renginio mokesčio, bilietų į renginį išlaidoms apmokėti, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams.

V. DOKUMENTAI, KURIŲ PAGRINDU PRIPAŽĪSTAMOS KOMANDIRUOČIŲ SĄNAUDOS

5.1. Kieno vardu turi būti išrašyti komandiruotės išlaidas pagrindžiantys dokumentai?

Komandiruotės išlaidas, kurių pagrindu pripažįstamos komandiruočių sąnaudos, patvirtinantys dokumentai gali būti išrašyti tiek vieneto, tiek komandiruojamo asmens vardu. Tačiau kiekvienu atveju išlaidos, kurių pagrindu pripažįstamos sąnaudos, gali būti grindžiamos tik juridinę galią turinčiais dokumentais, kurie privalo turėti visus buhalterinę apskaitą reglamentuojančių teisės aktų nustatytus privalomus apskaitos dokumentų rekvizitus.

5.2. Kokiais dokumentais remiantis yra pripažįstamos keleivinio transporto išlaidos komandiruočių sąnaudomis?

Tais atvejais, kai, parduodant keleivinio transporto bilietus, neprivaloma išduoti kasos aparato kvito, keleivinio transporto išlaidos pripažįstamos sąnaudomis pagal teisės aktų reikalavimus, atitinkančius keleivinio transporto bilietus. Ant keleivinio transporto bilieto neturi būti nurodomas pirkėjo (kliento) pavadinimas, įmonės kodas (asmens kodas).

5.3. Kokie dokumentų rekvizitai yra privalomi užsienio vienetų arba fizinių asmenų išrašytuose apskaitos dokumentuose?

Išlaidos, pagrįstos užsienio vienetų arba fizinių asmenų surašytais dokumentais, pagal kurių duomenis galima nustatyti ūkinės operacijos turinį ir prekių tiekėją ar paslaugų teikėją, yra pripažįstamos sąnaudomis.

VI. KOMPENSUOJAMŲ IŠMOKŲ DYDŽIAI, MOKAMI VIETOJE KOMANDIRUOČIŲ KOMPENSACIJŲ DARBUOTOJAMS, KURIŲ DARBAS YRA KILNOJAMOJO POBŪDŽIO

6.1. Ar darbuotojams, kurių darbas yra kilnojamojo pobūdžio arba susijęs su kelionėmis ar važiavimu, gali būti kompensuojamos padidėjusios jų išlaidos?

Nuo 2017-07-01 tokių kompensacijų mokėjimą reglamentuoja Darbo kodeksas. Darbo kodekso 144 straipsnio 8 dalis nustato, kad darbuotojams, kurių darbas yra kilnojamojo pobūdžio arba susijęs su kelionėmis ar važiavimu, kompensuojamos su tuo susijusios padidėjusios išlaidos už faktiškai tokio pobūdžio dirbtą darbo laiką. Šių kompensacijų dydis negali viršyti 50 procentų bazinio (tarifinio) darbo užmokesčio ir jos mokamos tuo atveju, kai darbuotojui nemokamos komandiruotės išlaidos.

Pagal bendrą pobūdį darbas lauko sąlygomis prilyginamas kilnojamojo pobūdžio darbui. Taigi tokia kompensacija taip pat laikoma išmokėta pagal Darbo kodekso 144 straipsnio 8 dalį.

6.2. Ar darbuotojams, kurių darbas yra kilnojamojo pobūdžio arba susijęs su kelionėmis ar važiavimu, kompensuojamos su tuo susijusios padidėjusios išlaidos yra priskiriamos vieneto leidžiamiems atskaitymams?

Pagal PMĮ 17 straipsnio nuostatas visos faktiškai patirtos įprastinės tokiai veiklai vieneto sąnaudos, būtinos vieneto pajamoms uždirbti ar vieneto ekonominei naudai gauti, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, priskiriamos leidžiamiems atskaitymams.

Atsižvelgiant į tai, pagal Darbo kodekso nuostatas apskaičiuotos padidėjusių išlaidų kompensacijos darbuotojams dėl jų darbo atliekamo kelionėje, lauko sąlygomis, susijusio su važiavimais arba kilnojamo pobūdžio, apskaičiuojant vieneto apmokestinamąjį pelną, gali būti atskaitomos iš pajamų.

6.2¹. Ar darbuotojams, kurių darbas yra kilnojamojo pobūdžio arba yra susijęs su kelionėmis ar važiavimu, išmokėta kompensacija yra gyventojų pajamų mokesčio objektas?

Taip, pagal GPMĮ nuostatas tokia kompensacija yra gyventojų pajamų mokesčio objektas. Darbo kodekso 144 straipsnio 8 dalies nuostatas atitinkanti kompensacija, vadovaujantis GPMĮ 17 straipsnio 1 dalies 5 punktu, gyventojų pajamų mokesčiu neapmokestinama.

6.3. Ar gali vienetas priskirti leidžiamiems atskaitymams sumas, sumokėtas už darbuotojų, kurių darbas yra kilnojamojo pobūdžio, nuvežimą į nenuolatinę darbo vietą ir gyvenamojo ploto nuomą?

Pagal PMĮ 17 straipsnio 1 dalies nuostatas tuo atveju, kai darbuotojai, kurių darbas yra kilnojamojo pobūdžio (darbuotojams yra mokamos padidėjusių išlaidų kompensacijos), išvyksta iš nuolatinės darbo vietos, tai dėl šio išvykimo vieneto patirtos darbuotojų kelionės ir gyvenamojo ploto nuomos išlaidos, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, gali būti priskiriamos leidžiamiems atskaitymams, jeigu tokios išlaidos yra būtinos vieneto pajamoms uždirbti ar ekonominei naudai gauti.

Pavyzdys

Įmonė užsiima statybine veikla visoje Lietuvos Respublikoje. Darbuotojų darbo sutartyse nurodyta, kad darbas yra atliekamas kelionėje ir lauko sąlygomis. Darbuotojams, vadovaujantis Darbo kodeksu, yra mokamos kompensacijos už darbą kelionėje ir lauko sąlygomis. Darbuotojai į statybos objektus yra nuvežami įmonės transportu, o tuo atveju, kai darbas atliekamas kitame rajone nei yra nuolatinė darbo vieta, įmonė sumoka ir už darbuotojų apgyvendinimą.

Kadangi minėtos išlaidos (kompensacijos už darbą kelionėje ir lauko sąlygomis, kelionės ir gyvenamojo ploto nuomos išlaidos) yra būtinos vieneto pajamoms uždirbti ar ekonominei naudai gauti, tai, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, jos yra priskiriamos leidžiamiems atskaitymams.

6.3¹. Ar vieneto išlaidos, patirtos už darbuotojų, kurių darbas yra kilnojamojo pobūdžio, nuvežimą į nenuolatinę darbo vietą ir gyvenamojo ploto nuomą, yra priskiriamos šių darbuotojų pajamoms?

GPMĮ 2 straipsnio 15 dalyje įtvirtintas pajamų natūra apibrėžimas. Tai neatlygintinai, mainais arba lengvatine kaina (konkrečiam gyventojui dėl tam tikrų interesų ar sandorių įtakos nustatyta mažesne negu tikroji rinkos kaina) gautas nuosavybėn arba naudoti (neįgyjant nuosavybės teisės) turtas arba gautos paslaugos, taip pat kita gauta nauda (jei naudos davėjas turėjo tikslą naudą duoti konkrečiam asmeniui), kai gauto turto, paslaugų ar kitos naudos ekvivalentas pinigine išraiška pagal GPMĮ nuostatas būtų priskiriamas pajamoms.

Taigi, kai minėtas išlaidas vienetas patiria dėl vykdomos veiklos pobūdžio, t. y. jos būtinos vieneto pajamoms uždirbti ar ekonominei naudai gauti, už darbuotojų nuvežimą į nenuolatinę darbo vietą ir laikiną jų apgyvendinimą toje vietovėje atliekamo darbo metu vieneto sumokėtos sumos nepripažįstamos šių darbuotojų pajamomis ir nėra pajamų mokesčio objektas.

6.4. Ar gali būti kompensuojamos padidėjusios išlaidos, jeigu darbuotojams yra mokamos komandiruočių kompensacijos?

Padidėjusios išlaidos gali būti kompensuojamos tik tais atvejais, kai darbuotojams nemokamos komandiruočių kompensacijos.

6.5. Ar mokant kompensaciją už darbą, kuris yra kilnojamojo pobūdžio ar susijęs su važiuoimu, reikia atsižvelgti į faktiškai dirbtą laiką, ar kompensaciją lyginti tik su baziniu (tarifiniu) darbo užmokesčiu (valandiniu atlygiu arba mėnesine alga)?

Padidėjusių išlaidų kompensacija turi būti lyginama su baziniu (tarifiniu) darbo užmokesčiu, išmokėtu už faktiškai dirbtą darbo laiką.

Pavyzdys

Kolektyvinėje darbo sutartyje darbuotojams, kurių darbas yra kilnojamojo pobūdžio, nustatytas padidėjusių išlaidų kompensuojamasis dydis yra 50 proc. jų mėnesinės algos. Darbuotojas dirba ne visą darbo dieną, jam nustatytas mėnesinis atlyginimas 220 Eur. Sausio mėn. darbuotojas faktiškai dirbo 10 dienų, 12 dienų sirgo. Darbuotojui už 10 darbo dienų faktiškai apskaičiuota mėnesinio atlyginimo suma – 100 Eur, padidėjusių išlaidų suma – 50 Eur (100 Eur x 50 %).

VII. GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIU NEAPMOKESTINAMOS KOMANDIRUOČIŲ IŠLAIDŲ KOMPENSACIJOS

7.1. Ar komandiruočių kompensacijos yra apmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu?

Komandiruočių kompensacijų mokėjimas yra reglamentuotas Lietuvos Respublikos įstatymuose ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimuose, todėl, vadovaujantis GPMĮ 17 straipsnio 1 dalies 5 punktu, teisės aktų nustatyta tvarka išmokėtos bei juose nustatytų dydžių neviršijančios komandiruočių kompensacijos gyventojų pajamų mokesčiu neapmokestinamos.

7.2. Kai gyventojui išmokėta kompensacija viršija teisės aktuose nustatytą komandiruočių kompensacijos dydį, ar gyventojų pajamų mokesčių apmokestinama visa kompensacijos suma, ar tik jos dydį viršijanti?

Gyventojų pajamų mokesčiu apmokestinama teisės aktuose nustatyta dydį viršijanti kompensacijos suma.

7.3. Kas laikoma komandiruočių kompensacijomis, neapmokestinamomis gyventojų pajamų mokesčiu, vykstant į užsienio komandiruotę?

Tuo atveju, kai darbuotojui nustatytas darbo užmokestis yra lygus arba didesnis už minimaliąją mėnesinę algą (toliau – MMA), padaugintą iš koeficiento 1,3 arba kai darbo užmokestis yra apskaičiuotas taikant valandinį tarifinį atlygį, yra lygus arba didesnis už minimalųjį valandinį atlygį (toliau – MVA,) padaugintą iš koeficiento 1,3, komandiruočių į užsienį kompensacijomis, neapmokestinamomis gyventojų pajamų mokesčiu, laikomi Komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklėse komandiruotėms į užsienį nustatyto dydžio dienpinigiai.

Apskaičiuojant gyventojų pajamų mokesčiu neapmokestinamą dienpinigių kompensaciją taikomi dydžiai, kurie galioja pajamų gavimo momentu, pvz., nuo 2016-07-01 iki 2017-12-31 MMA – 380 Eur, o dydis MMAx1,3 — 494 Eur, MVA –2,32 Eur, o dydis MVAx1,3 — 3,016 Eur. Nuo 2018-01-01 MMA - 400 Eur, o dydis MMA x 1,3 – 520 Eur, MVA – 2,45 Eur, o dydis MVAx1,3 – 3,185.

Pavyzdžiai

Tarkime, darbuotojui nustatytas darbo užmokestis – 494 Eur per mėnesį. Dienpinigiai išmokėti 2017 metų vasario mėn., kai MMA – 380 Eur. Darbuotojui išmokama dienpinigių suma atitinka Komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklėse komandiruotėms į užsienį nustatytą dydį. Sprendžiant, ar visa gautų dienpinigių suma priskiriama neapmokestinamosioms pajamoms, darbuotojui nustatytas darbo užmokestis turi būti palyginamas su dydžiu – 494 Eur (MMA(380) x 1,3). Kadangi gyventojas darbo užmokestis 494 Eur ir ši suma yra lygi su nustatytoju 494 Eur dydžiu, visa gauta dienpinigių suma pajamų mokesčiu neapmokestinama.

Tarkime, nurodytas sąlygas atitinkančiu atveju darbuotojui darbo užmokestis apskaičiuotas, taikant valandinį tarifinį atlygį 3,017 Eur. 2017 metų vasario mėn. MVA –2,32 Eur. Kadangi darbuotojui nustatytas darbo užmokestis taikant valandinį tarifinį atlygį 3,017 Eur ir ši suma yra didesnė už nustatytąjį 3,016 Eur dydį (MVA(2,32) x 1,3), visa gauta dienpinigių suma pajamų mokesčiu neapmokestinama.

7.4. Kokio dydžio dienpinigiai, vykstant į užsienio komandiruotę, yra priskiriami gyventojų pajamų mokesčiu neapmokestinamosioms kompensacijoms, jeigu darbuotojui nustatytas darbo užmokestis yra mažesnis už MMA ar MVA, padaugintą iš koeficiento 1,3?

Tuo atveju, kai darbuotojui nustatytas darbo užmokestis yra mažesnis už MMA, padaugintą iš koeficiento 1,3, arba kai darbo užmokestis yra apskaičiuotas taikant valandinį tarifinį atlygį, mažesnę už MVA, padaugintą iš koeficiento 1,3, komandiruočių į užsienį kompensacijomis, neapmokestinamomis gyventojų pajamų mokesčiu, laikomi Komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklėse komandiruotėms į užsienį nustatyto dydžio dienpinigiai, kurių bendra suma per mėnesį yra lygi arba mažesnė nei 50 procentų darbuotojui nustatyto darbo užmokesčio.

Pavyzdys

1. Tarkime, darbuotojui nustatytas darbo užmokestis – 390 Eur per mėnesį. Dienpinigiai išmokėti 2017 metų vasario mėn., kai MMA – 380 Eur. Kadangi nustatytas darbo užmokestis 390 Eur yra mažesnis už nustatytą dydį, t. y. už 494 Eur (MMA(380) x 1,3), neapmokestinamosioms pajamoms gali būti priskirta tik Komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklėse komandiruotėms į užsienį nustatyto dydžio dienpinigiai, kurių bendra suma per mėnesį yra lygi arba mažesnė nei 50 procentų darbuotojui nustatyto darbo užmokesčio. Šiuo atveju 50 procentų darbo užmokesčio suma – 195 Eur. Taigi dienpinigių suma turi būti palyginama su dienpinigių išmokėjimo mėnesį gautu darbo užmokesčiu. Tarkime, darbuotojas 3 dienas buvo komandiruotėje Estijos Respublikoje ir jam vasario mėnesį išmokėta 132 Eur dienpinigių suma, kuri atitinka Komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklėse komandiruotėms į užsienį nustatytą dydį. Kadangi gauta dienpinigių suma – 132 Eur yra

mažesnė nei 50 proc. darbuotojui nustatyto darbo užmokesčio, t. y. mažesnė už 195 Eur, visa dienpinigių suma, t. y. 132 Eur, gyventojų pajamų mokesčiu neapmokestinama.

Tarkime, nurodytas sąlygas atitinkančiu atveju darbuotojas komandiruotėje buvo 10 dienų ir gavo 440 Eur dienpinigių sumą, kuri atitinka Komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklėse komandiruotėms į užsienį nustatytą dydį, tačiau gauta dienpinigių suma – 440 Eur – didesnė už 50 proc. darbuotojui nustatyto darbo užmokesčio, t. y. už 195 Eur, todėl gyventojų pajamų mokesčiu neapmokestinama tik dienpinigių suma, kuri yra lygi 50 procentų darbuotojui nustatyto darbo užmokesčio, t. y. 195 Eur dienpinigių suma, o dienpinigių suma, kuri viršija 50 proc. darbuotojui nustatyto darbo užmokesčio sumą, t. y. 245 Eur (440-195), apmokestinama GPMĮ nustatyta tvarka.

2. Tarkime, darbuotojo darbo sutartyje nustatyta, kad jo darbo užmokestis apskaičiuojamas, taikant valandinį tarifinį atlygį, ir šio atlygio dydis –2,32 Eur (dienpinigių išmokėjimo metu tai atitiko MVA). Kadangi nustatytas valandinis atlygis mažesnis už MVA, padaugintą iš koeficiento 1,3, dydį, t. y. už 3,016 Eur sumą, neapmokestinamosioms pajamoms gali būti priskirta tik Komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklėse komandiruotėms į užsienį nustatyto dydžio dienpinigiai, kurių bendra suma per mėnesį yra lygi arba mažesnė nei 50 procentų darbuotojui nustatyto darbo užmokesčio. Taigi, dienpinigių suma turi būti palyginama su dienpinigių išmokėjimo metu gautu darbo užmokesčiu. Tarkime, darbuotojas 2017 m. vasario mėn. vyko į komandiruotę Latvijoje. Kovo mėn. jam buvo išmokėta 380 Eur dienpinigių suma, kuri atitinka nustatytas dienpinigių normas, o kovo mėn. gauta darbo užmokesčio suma – 273 Eur. (50 procentų darbo užmokesčio suma – 136,50 Eur). Tokiu atveju neapmokestinamosioms pajamoms priskiriama 136, 50 Eur, t. y. dienpinigių suma, lygi 50 proc. darbuotojui nustatyto darbo užmokesčio, o 243,50 Eur (380-136,50), t. y. dienpinigių suma, viršijanti 50 proc. darbuotojui nustatyto darbo užmokesčio, apmokestinama GPMĮ nustatyta tvarka.

7.5. Ar tokios pat dienpinigių skaičiavimo taisyklės taikomos Lietuvos Respublikos laivo įgulos jūreiviams?

Lietuvos Respublikos laivo įgulos jūreiviams dienpinigiai mokami, vadovaujantis Dienpinigių mokėjimo jūreiviams taisyklėmis. Šių taisyklių nustatyta tvarka apskaičiuoti dienpinigiai gyventojų pajamų mokesčiu neapmokestinami. Dienpinigių skaičiavimo tvarka paaiškinta leidinio VIII skyriuje.

7.6. Kas laikoma komandiruočių kompensacijomis, neapmokestinamomis gyventojų pajamų mokesčiu, vykstant į komandiruotę Lietuvos Respublikos teritorijoje?

Komandiruočių Lietuvos Respublikos teritorijoje metu komandiruočių kompensacijomis, neapmokestinamomis gyventojų pajamų mokesčiu, laikomi Komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklėse nustatyto dydžio dienpinigiai, kurių bendra suma per mėnesį yra lygi arba mažesnė nei 50 procentų darbuotojui nustatyto darbo užmokesčio arba darbo užmokesčio, apskaičiuoto, taikant valandinį tarifinį atlygį.

Pavyzdys

Tarkime, darbuotojui nustatytas darbo užmokestis yra 380 Eur per mėnesį. Šiuo atveju 50 procentų darbo užmokesčio suma – 190 Eur. Darbuotojas vyksta į 10 dienų komandiruotę Lietuvos Respublikos teritorijoje ir jam išmokama 57 Eur dienpinigių suma, kuri atitinka Komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklėse nustatytą dydį. Kadangi gauti dienpinigiai atitinka teisės aktuose nustatytus dydžius (dienpinigių norma bei bendra dienpinigių suma per mėnesį yra mažesnė nei 50 proc. darbuotojui nustatyto darbo užmokesčio), visa gauta dienpinigių suma gyventojų pajamų mokesčiu neapmokestinama.

Tarkime nurodytas sąlygas atitinkančiu atveju darbuotojas vyksta į komandiruotę, kurios trukmė 40 dienų ir jam išmokama 228 Eur dienpinigių suma, kuri atitinka Komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklėse nustatyta dydį, tačiau kadangi bendra dienpinigių suma per mėnesį yra didesnė nei 50 proc. darbuotojui nustatyto darbo užmokesčio, neapmokestinamosioms pajamoms priskiriama dienpinigių suma, kuri yra lygi 50 proc. darbuotojui nustatyto darbo užmokesčio sumai, t. y. 190 Eur

suma, o šią sumą viršijanti dienpinigių suma, t. y. 38 Eur (228 - 190) apmokestinama GPMĮ nustatyta tvarka.

Tuo atveju, kai darbdavys išmoka dienpinigių sumą, kuri viršija Komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklėse nustatytą dydį, tarkime vietoj 57 Eur išmoka 80 Eur., neatsižvelgiant į tai, kad gauta dienpinigių suma yra mažesnė nei 50 proc. darbuotojui nustatyto darbo užmokesčio, gyventojų pajamų mokesčiu neapmokestinama tik Komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklėse nustatytą dienpinigių normą atitinkanti dienpinigių suma, t. y. 57 Eur, o šį dydį viršijanti dienpinigių suma, t. y. 23 Eur (80 - 57) apmokestinama GPMĮ nustatyta tvarka.

Jeigu darbuotojas komandiruotėje Lietuvos Respublikos teritorijoje būna vieną dieną, tai komandiruočių kompensacijoms yra priskiriami dienpinigiai, neviršijantys 50 procentų dienos normos.

7.7. Ar laikomi komandiruočių kompensacijomis jau išėjusiam iš darbo darbuotojui įmonės gražinti anksčiau priskaičiuoti dienpinigiai (darbuotojui dirbant, dienpinigiai buvo neišmokėti dėl lėšų trūkumo)?

Įmonės darbuotojui (jau nebedirbančiam įmonėje) priskaičiuotų, tačiau neišmokėtų dienpinigių sumos (įsiskolinimas gyventojui) priskiriamos GPMĮ 17 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytoms kompensacijoms ir pajamų mokesčiu neapmokestinamos, taikant tas pačias apmokestinimo taisykles kaip ir dirbančiam asmeniui.

7.8. Ar, apskaičiuojant komandiruočių kompensacijas individualių įmonių savininkams, ūkinių bendrijų tikriesiems nariams, mažųjų bendrijų nariams, yra atsižvelgiama į jų gaunamas pajamas?

Kai dienpinigiai išmokami individualių įmonių savininkams, ūkinių bendrijų tikriesiems nariams ir mažųjų bendrijų nariams, apribojimas, susijęs su jų gaunamomis pajamomis, netaikomas, nes jų darbas nėra grindžiamas darbo sutartimi.

7.9. Ar, priskiriant dienpinigių sumą komandiruočių kompensacijoms, neapmokestinamoms gyventojų pajamų mokesčiu, atsižvelgiama į tai, kiek dienų tą mėnesį darbuotojas sirgo ar buvo apmokomose ar neapmokomose atostogose?

Dienpinigių sumą priskiriant komandiruočių kompensacijoms, neapmokestinamoms gyventojų pajamų mokesčiu, neatsižvelgiama į tai, kiek dienų tą mėnesį darbuotojas sirgo ar buvo apmokomose ar neapmokomose atostogose.

Bendra per mėnesį dienpinigių suma palyginama su darbo sutartyje nustatytu mėnesiniu darbo užmokesčiu ar darbo užmokesčiu, apskaičiuotu, taikant nustatytą valandinį tarifinį atlygį.

7.10. Ar, apskaičiuojant komandiruočių kompensacijų, neapmokestinamų gyventojų pajamų mokesčiu, dydį reikia atsižvelgti į darbo sutartyje nustatytą priedą prie darbo užmokesčio?

Darbo užmokesčio sąvoka yra suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos darbo kodekse, t. y. darbo užmokestis apima pagrindinį darbo užmokestį ir visus papildomus uždarbius, bet koku būdu tiesiogiai darbdavio išmokamus darbuotojui už jo atliktą darbą. Jeigu darbo sutartyje yra nustatytas priedas prie darbo užmokesčio, tai, apskaičiuojant komandiruočių kompensacijų, neapmokestinamų gyventojų pajamų mokesčiu, dydį priedas laikomas nustatyto darbo užmokesčio dalimi.

7.11. Su kokio dydžio darbo užmokesčiu turi būti palyginami išmokami dienpinigiai, jeigu darbo sutartyje darbuotojui konkretus fiksuotas darbo užmokestis nenustatytas, o tik sulygta darbuotojui mokėti pagal išdirbį, bet ne mažiau negu MMA?

Kadangi darbo sutartyje yra nustatyta, kad darbuotojui už darbą apmokama „pagal išdirbį, bet ne mažiau negu MMA“, t. y. darbo sutartyje nustatyta darbuotojui mokėti pagal jo išdirbį, tai išmokami

dienpinigiai turi būti palyginami su kiekvieną mėnesį darbuotojui pagal jo išdirbį apskaičiuotu darbo užmokesčiu.

7.12. Su kokio mėnesio nustatytu darbo užmokesčiu turi būti palyginami išmokami dienpinigiai?

Nustatant, kokio dydžio dienpinigių sumos priskiriamos komandiruočių kompensacijoms, dienpinigių suma turi būti palyginama su mėnesio, kurį šios kompensacijos (dienpinigiai) yra išmokamos, darbo užmokesčiu.

Pavyzdys

Darbuotojo komandiruotė prasidėjo spalio mėnesį, o baigėsi lapkričio mėnesį. Jeigu visus dienpinigius savo darbuotojams įmonė išmoka lapkričio mėnesį, nors darbuotojas komandiruotėje buvo spalio–lapkričio mėn., tai visa dienpinigių suma, t. y. įskaitant ir spalio mėnesiui tenkančių komandiruotės dienų dienpinigių sumą, palyginama su darbuotojo lapkričio mėnesio atlyginimu.

Tuo atveju, kai spalio mėnesį, išvykstant į komandiruotę, išmokami dienpinigiai, o darbuotojas iš komandiruotės grįžta lapkričio mėnesį, tai spalio mėnesį išmokėtų dienpinigių suma palyginama su darbuotojo spalio mėnesio atlyginimu, jeigu spalio mėnesį darbuotojui, vykstant į komandiruotę, buvo išmokėta ne visa dienpinigių suma, tai, sugrįžus iš komandiruotės lapkričio mėnesį, tą mėnesį išmokėtų dienpinigių suma turi būti palyginama su darbuotojo lapkričio mėnesio atlyginimu.

VIII. LIETUVOS RESPUBLIKOS LAIVO ĮGULOS JŪREIVIAMS TAIKOMI DIENPINIGIAI

8.1. Kokie dienpinigiai yra mokami laivo įgulai, dirbančiai kelių užsienio valstybių uostuose?

Laivo įgulai, dirbančiai kelių užsienio valstybių uostuose, dienpinigiai apskaičiuojami pagal Maksimalių dienpinigių dydžių sąrašė nustatytus dienpinigių dydžius, atsižvelgiant į laivų plaukiojimo regionų valstybėms numatytą vidutinę dienpinigių mokėjimo normą.

Pavyzdys

Laivo įgulai, dirbančiai Šiaurės Amerikos regione (regionui priskirtos dvi šalys – Kanada ir JAV), dienpinigiai apskaičiuojami, taikant vidutinę to regiono dienpinigių normą, kuri yra 42,50 Eur ((41 Eur + 44 Eur)/2).

8.2. Kaip apskaičiuojami dienpinigiai laivo įguloms, dirbančioms užsienyje plaukiojančiuose laivuose?

Laivo įguloms, dirbančioms užsienyje plaukiojančiuose laivuose, pagal apskaičiuotas vidutines regiono arba vienos valstybės dienpinigių normas nustatoma normatyvinė įgulos ir visų vieneto jūreivių ketvirčio dienpinigių suma, atsižvelgiant į tai, kad, apskaičiuojant dienpinigius įguloms, dirbančioms užsienyje plaukiojančiuose laivuose, komandiruotės laikas sutampa su laivo reiso laiku (neįskaitant kelionės tarp uostų laiko).

8.3. Kokio dydžio dienpinigiai išmokami kiekvienam laivo įgulos nariui?

Dienpinigiai kiekvienam įgulos nariui išmokami pagal vieneto vadovo ar jo įgalioto asmens nustatytus dydžius, neviršijant ketvirčio fondo, kuris apskaičiuojamas pagal Maksimalių dienpinigių dydžių sąrašė nustatytus dienpinigių dydžius. Dalis dienpinigių išmokama grynaisiais, o kita dalis panaudojama maitinimo išlaidoms apmokėti.

8.4. Ar laivo įgulos jūreiviams yra ribojamas užsienio komandiruotės laikas?

Kadangi laivo įgulos jūreivių darbas susijęs su važiavimais (plaukiojimu), o komandiruotės laikas sutampa su laivo reiso laiku, tai nustatytas reikalavimas dėl 183 dienų užsienio komandiruotėms jiems netaikomas.

8.5. Kaip mokami dienpinigiai laivo įgulos nariui, kai laivas plaukioja už Lietuvos Respublikos teritorinių vandenų ribos?

Jei laivo įgulos nario siuntimo į komandiruotę įsakyme (sprendime) yra nurodytas komandiruotės tikslas – žvejyba už Lietuvos Respublikos teritorinių vandenų ribos (jūrinio plaukiojimo rajonas) – ir įgulos narys valstybės sieną kerta viename iš Lietuvos Respublikos tarptautinių pasienio kontrolės punktų, jam dienpinigiai mokami pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 99 patvirtintų Dienpinigių mokėjimo jūreiviams taisyklių nuostatas. Dienpinigiai apskaičiuojami pagal Maksimalių dienpinigių dydžių sąrašą nustatytas dienpinigių vykstantiems į užsienio komandiruotes normas, atsižvelgiant į laivų plaukiojimo regionų valstybėms numatytą vidutinę dienpinigių mokėjimo normą.

8.6. Kaip mokami dienpinigiai laivo įgulos nariui, kai laivas plaukioja Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse?

Dienpinigiai laivo įgulos nariui, kai laivas plaukioja Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse (pakrančių plaukiojimo rajonas), kiekvienos komandiruotės dienos turi sudaryti ne daugiau kaip 15 procentų nustatytos bazinės socialinės išmokos, galiojančios mokestinio laikotarpio, kurį prasidėjo komandiruotė, pirmąją dieną, 5,70 Eur (38 Eur x 15 %), o jeigu komandiruotė trunka tik vieną dieną – ne daugiau kaip 2,85 Eur (5,70 Eur x 50 proc.)

8.7. Ar mokami dienpinigiai laivo įgulos nariui, jei komandiruotė trunka vieną dieną?

Dienpinigiai laivo įgulos nariui gali būti mokami, net jei komandiruotė trunka vieną dieną.

8.8. Kaip mokami dienpinigiai darbuotojui, komandiruojamam atlikti darbo funkcijų, susijusių su laivo eksploatavimu arba priežiūra, į plaukiojančius ne Lietuvos Respublikos teritorijoje laivus?

Vieneto darbuotojui, komandiruojamam atlikti darbo funkcijų, susijusių su laivo eksploatavimu arba priežiūra, į plaukiojančius ne Lietuvos Respublikos teritorijoje laivus, dienpinigiai apskaičiuojami pagal Maksimalių dienpinigių dydžių sąrašą nustatytas dienpinigių vykstantiesiems į užsienio komandiruotes normas, atsižvelgiant į laivo plaukiojimo regionų valstybėms numatytą vidutinę dienpinigių mokėjimo normą (pagal Dienpinigių mokėjimo jūreiviams taisyklių priedą).

Daugiau informacijos komandiruočių sąnaudų priskyrimo ribojamų dydžių leidžiamais atskaitymams ir komandiruočių kompensacijų apmokestinimo gyventojų pajamų mokesčiu klausimais galima gauti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos interneto svetainėje (www.vmi.lt). Pasikonsultuoti su VMI specialistais galima paskambinus telefonu 1882 arba +370 5 255 3190.